

SPRÁVA O PLNENÍ ÚLOH NÁRODNÉHO AKČNÉHO PLÁNU PRE PREVENCIU A ELIMINÁCIU NÁSILIA NA ŽENÁCH NA ROKY 2022 – 2027

Odpočet r. 2022-2023

Prioritná oblasť č. 1: Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí

1.1 Zabezpečenie trvalej udržateľnosti akreditovaných subjektov pomoci obetiam domáceho násilia s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
1.	Zabezpečenie trvalej udržateľnosti akreditovaných subjektov pomoci obetiam domáceho násilia s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet akreditovaných subjektov, výška finančných prostriedkov poskytnutá v danom roku	2022 - 2027	MS SR	-

MS SR:

V roku 2023 bolo celkovo akreditovaných 21 subjektov poskytujúcich pomoc obetiam domáceho násilia, z toho 10 so zápisom označenia IC. V rámci dotačnej schémy im bola poskytnutá dotácia v celkovej výške 285 709,-EUR (7 subjektov). Subjekty s označením IC (10 subjektov) boli podporené z dotačnej schémy pre intervenčné centrá.

1.2 Zavedenie systému intervenčných centier poskytujúcim krízovú intervenciu obetiam domáceho násilia minimálne v každom VÚC s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
2.	Zavedenie systému intervenčných centier poskytujúcim krízovú intervenciu obetiam domáceho násilia minimálne v každom VÚC s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet IC, počet obetí, ktorým bola poskytnutá krízová intervencia v rámci VÚC	2022 - 2027	MS SR	-

MS SR:

V roku 2023 poskytovalo krízovú intervenciu obetiam domáceho násilia celkovo 10 subjektov. V roku 2023 bola poskytnutá pomoc spolu 1077 obetiam.

1.3 Zabezpečenie udržateľného financovania intervenčných centier a akreditovaných subjektov pomoci obetiam domáceho násillia s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násillie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
3.	Zabezpečenie udržateľného financovania intervenčných centier a akreditovaných subjektov pomoci obetiam domáceho násillia s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.	Výška poskytnutých finančných prostriedkov, počet podporených subjektov	2022 - 2027	MS SR	-

MS SR:

Za rok 2023 MS SR eviduje 10 prijímateľov dotácie na poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obetiam domáceho násillia subjektom s označením „intervenčné centrum“ v celkovej výške 1 481 785 EUR.

Akreditovaným subjektom boli rozdelené dotácie v celkovej výške 285 709,-EUR (7 subjektov).

Detaily v prílohe č. 1.

1.4 Podpora činnosti intervenčných centier a ich metodické riadenie s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násillie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
4.	Podpora činnosti intervenčných centier a ich metodické riadenie s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.	Počet IC, počet obetí, ktorým bola poskytnutá právna pomoc	2022 - 2027	MS SR	-

MS SR:

Za rok 2023 bola poskytnutá právna pomoc celkovo 1077 obetiam.

1.5 Využívanie neodkladných opatrení na ochranu pred násilím prostredníctvom podpory činnosti intervenčných centier s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
5.	Využívanie neodkladných opatrení na ochranu pred násilím prostredníctvom podpory činnosti intervenčných centier s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet prípadov, v ktorých boli podané neodkladné opatrenia	každoročne od 2022	MS SR	IC

MS SR:

Za rok 2023 bolo podaných 314 návrhov na vydanie neodkladného opatrenia a vydaných bolo 304.

1.6 Zabezpečiť poradenstvo v prípadoch odškodnenia obetí domáceho násilia prostredníctvom intervenčných centier s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
6.	Zabezpečiť poradenstvo v prípadoch odškodnenia obetí domáceho násilia prostredníctvom intervenčných centier s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet odškodnených v prípadoch domáceho násilia	každoročne od 2022	MS SR	IC

MS SR:

Za rok 2023 MS SR eviduje 14 odškodnených obetí.

1.7 Poskytovanie základných informácií a sprostredkovanie služieb a odbornej pomoci obetiam trestných činov, vrátane žien zažívajúcich násilie, prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
7.	Poskytovanie základných informácií a sprostredkovanie služieb a odbornej pomoci obetiam trestných činov, vrátane žien zažívajúcich násilie, prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov.	Počet klientov informačných kancelárií pre obeť trestných činov	každoročne od 2022	MV SR	-

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

V roku 2022 bola pomoc prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov zriadených v rámci Národného projektu MV SR „Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obeť“ poskytnutá celkovo 977 klientom. Z uvedeného počtu sa s požiadavkou o pomoc v súvislosti s domácim násilím obrátilo 61 klientov, z toho 46 žien. V súvislosti s nebezpečným vyhrážaním, vydieraním a obmedzovaním osobnej slobody bola pomoc poskytnutá 64 klientom, z toho bolo 39 žien.

V roku 2023 bola pomoc prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov zriadených v rámci MV SR poskytnutá celkovo 1 008 klientom. Z uvedeného počtu sa s požiadavkou o pomoc v súvislosti s domácim násilím obrátilo 62 klientov, z toho bolo 56 žien. V súvislosti s obchodovaním s ľuďmi bola pomoc poskytnutá 9 klientom, z toho bolo 5 žien.

Po zmene bezpečnostnej situácie v Európe vyvolanej vojnovým konfliktom na Ukrajine, je činnosť informačných kancelárií pre obeť trestných činov špecializovaná aj na obeť z radov občanov iných krajín prichádzajúcich na územie SR v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine, vrátane žien, ktoré zažili rôzne formy násillia. Z radovej uvedenej cieľovej skupiny sa s požiadavkou o pomoc obrátilo 96 klientov, z toho v 1 prípade išlo o pomoc s riešením domáceho násillia (klientka bola žena), v 2 prípadoch bola pomoc poskytnutá obetiam obchodovania s ľuďmi (z toho 1 obeť bola žena) a v 1 prípade bola poskytnutá pomoc v súvislosti s oznámením vojnového zločinu (klientka bola žena).

Odbor prevencie kriminality MV SR zabezpečil preklad informačných materiálov pre obeť trestných činov, dostupných na webe (<https://www.minv.sk/?brozury-a-letaky>), do ukrajinského jazyka. V hodnotenom období bol zabezpečený preklad k dvom materiálom, a to všeobecnej informačnej brožúry o právach obetí trestných činov „Pomoc obetiam trestných činov“ a brožúrky „Ako postupovať pri online predaji, aby ste sa nestali obeťou podvodníkov“, ktoré sú dostupné online v graficky upravenej podobe.

1.8 V čase vyhlásenia krízového alebo núdzového stavu prijať aj výnimky - špecifické opatrenia pre osoby zažívajúce partnerské a domáce násilie ako osoby ohrozené na živote a zdraví.

1. Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
8.	V čase vyhlásenia krízového alebo núdzového stavu prijať aj výnimky -špecifické opatrenia pre osoby zažívajúce partnerské a domáce násilie ako osoby ohrozené na živote a zdraví.	Pandemický krízový plán: Výnimka zo zákazu vychádzania na cestu do zariadenia sociálnych služieb; Poskytovatelia sociálnych služieb pre ženy zažívajúce násilie a ich deti vyhlásení za subjekty hospodárskej mobilizácie.	Priebežne	MV SR	MPSVR SR ÚVZ

V hodnotenom období nevznikla potreba prijať špecifické výnimky pre osoby zažívajúce domáce násilie, nakoľko pandemická situácia nevyžadovala vyhlásenie krízovej situácie, resp. núdzového stavu. Prijaté opatrenia na ochranu obetí násillia na ženách a domáceho násillia sú priebežne vyhodnocované a v prípade potreby budú aktualizované aj s ohľadom na ich prispôsobenie pre potreby obetí v čase vyhlásenia núdzového stavu.

Prioritná oblasť č. 2: Prevencia násillia na ženách

2.1 Kampaň na zvýšenie informovanosti a podporu práv obetí trestných činov s dôrazom na domáce násilie s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.

2. Prevencia násillia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
1.	Kampaň na zvýšenie informovanosti a podporu práv obetí trestných činov s dôrazom na domáce násilie s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násilliu na ženách.	Počet mediálnych Výstupov	2022	MS SR	-

MS SR:

Mediálna kampaň zatiaľ nebola realizovaná, realizovaná by mala byť v roku 2024.

MVO:

OZ MyMamy realizovalo preventívne kampane v nasledovných médiách:

DenníkN, Aktuality, Čierna labuť, RTVS a webstránka www.mymamy.sk, spolu 30 článkov a rozhovorov o práci MyMamy v priebehu rokov 2022 a 2023.

2.2 Vypracovanie metodických príručiek o prevencii sekundárnej viktimizácie obetí násilia v súdnom konaní a v prístupe k maloletým s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
2.	Vypracovanie metodických príručiek o prevencii sekundárnej viktimizácie obetí násilia v súdnom konaní a v prístupe k maloletým s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet súdov, na ktorých boli distribuované príručky	2022	MS SR	-

MS SR:

V rámci projektu MS SR „Zvyšovanie účinnosti súdnictva prostredníctvom ochrany/posilnenia postavenia obetí a zraniteľných strán“ (ďalej len „projekt MS SR“) bola v roku 2022 vypracovaná metodika „Zvyšovanie efektívnosti a kvality justičného systému v oblasti ochrany maloletých ako obetí trestných činov a v rámci rodinných právnych sporov“. Táto príručka bola distribuovaná na všetky sudy v rámci SR a zároveň bola zasielaná aj sudcom jednotlivo – prostredníctvom e-mailu.

KMC/IVPR:

Inštitút pre výskum práce a rodiny vydal v roku 2023 Metodiku k porozumeniu kľúčových pojmov a teórií o problematike domáceho násilia a sexualizovaného násilia na ženách¹.

Cieľom tejto metodiky je priblížiť ochranu obetí domáceho násilia a tzv. sexualizovaného násilia pred druhotnou a opakovanou viktimizáciou. V metodike sa aplikuje princíp, že ochrana obetí je možná len na základe interdisciplinárneho prístupu a vyžaduje multiinštitucionálnu spoluprácu. V opačnom prípade totiž nie je možné identifikovať ujmu, ktorá sa stala a teda ani potreby, ktoré má obeť.

Ujma obetí nezahŕňa len fyzické zranenia a dopady násilia na psychiku obeť, ale aj oslabenie schopnosti obeť sa plnohodnotne realizovať na individuálnej úrovni, v rodine, komunite či štúdiu a zamestnaní. Obete čelia emocionálnym výzvam nielen preto, že zažívajú násilie ale musia im čeliť aj vtedy, ak chcú žiť bez násilia. Pokiaľ inštitúcie a organizácie nespolupracujú, obeť, musia nielenže opakovanne vysvetľovať to, čo zažili, ale ich skúsenosti sú opakované

¹ <https://ivpr.gov.sk/metodika-k-porozumeniu-klucovykh-pojmov-a-teorii-o-problematike-domaceho-nasilia-a-sexualizovaneho-nasilia-na-zenach-barbora-burajova-2023/>

posudzované. Ich možnosti a schopnosti riešiť svoju situáciu skúsenosť s inštitúciami významne spoluutvára, môže ich posunúť „z“ násilia, ale ich môže posunúť aj naspäť, prípadne ich môže udržiavať na pomedzí „z“ a „do“.

Domáce a sexualizované násilie sú aktom násilnej kontroly života obetí a ich cieľom je násilím obráť obeť o možnosť samostatne rozhodovať o sebe. Nedostatky pri identifikácii viktimizácie alebo jej zľahčovanie, spochybňovanie obetí či nutnosť opakovať žiadosti o ochranu a pomoc, pripomínajú obetiam konanie páchatel'a, ktorý využíva rovnaké stratégie a ak sa vyhráza, pravdepodobne aj tým, že obeť nik neuverí. Ak obeť opakovane zažíva v kontakte s inštitúciami tieto prejavy, vníma ich ako pokračovanie násilia, čo v jedných obetiach povzbudí beznádej a v iných hnev.

V prevencii násilie a ochrane obetí zohrávajú polícia, prokuratúra a sudy ústrednú úlohu. Osvojenie si prístupu orientovaného na obeť, rešpektom k obetiam a neodmietavým postojom voči nim, profesionáli a profesionálky z týchto profesií nielen zvýšia účinnosť svojej práce, ale obetiam ponúknu aj nevyhnutnú podporu pre oslobodenie sa z násilia. Obete získajú pocit, že sa stretajú s porozumením, dôverou, pomocou a podporou. To im dodáva sily, a zároveň im umožňuje spolupracovať s políciou a zmierňovať obavy z ohlásenia násilia alebo žiadosti o pomoc.

Metodika je autorkou predkladaná s ambíciou na podklade viktimologických poznatkov umožniť orientáciu na potreby obeť. Môže byť vhodným zdrojom informácií pre profesionálov a profesionálky z rôznych oblastí a inštitúcií, ktorí/é prichádzajú do kontaktu s obeťami domáceho násilia a sexualizovaného násilia. Nielen orgány činné v trestnom konaní sú totiž nositeľmi povinnosti predchádzať druhotnej a opakovanej viktimizácii a aj iné profesie sa môžu ocitnúť v kontakte s obeťami.

Poznanie konceptov, metód a cieľov navyše prináša spoločné pochopenie terminológii, zjednocovaniu východísk a tak vedie k harmonizácii postupov. To otvára dvere multiinštitucionálnej spolupráci a interdisciplinárnemu prístupu, ktoré umožňujú efektívnejšie a účinnejšie poskytovanie podpory a ochrany obetiam.

2.3 Vypracovanie vzdelávacích kurzov a poskytovanie vzdelávania pre sudcov, prokurátorov a vyšších súdnych úradníkov v oblasti domáceho násilia a ochrany obetí pred viktimizáciou s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
3.	Vypracovanie vzdelávacích kurzov a poskytovanie vzdelávania pre sudcov, prokurátorov a vyšších súdnych úradníkov v oblasti domáceho násilia a ochrany obetí pred viktimizáciou s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet školení; Počet osôb zapojených do vzdelávania	2022	MS SR	-

MS SR:

V rámci projektu MS SR bol v roku 2022 vypracovaný edukačný program pre sudcov „*Osobitný prístup k maloletým v súdnom konaní*“, ku ktorému boli uskutočnené 2 školenia s celkovým počtom 49 účastníkov, z toho 33 sudcov, 16 mediátorov. Ďalšie školenie prebehlo v marci 2023. Edukačný program je zameraný na cieľovú skupinu sudcovia a mediátori.

K edukačnému programu „*Ochrana osobitne zraniteľných obetí v rámci trestného konania*“ prebehlo pilotné školenie, ktorého sa zúčastnilo 10 účastníkov, z toho 5 sudcov, 5 prokurátorov. Cieľovou skupinou sú sudcovia a prokurátori.

V roku 2023 Justičná akadémia zorganizovala nasledujúce školenia k danej problematike:

- *Obete domáceho násillia a sexuálneho zneužívania* – v termíne 10.10.2023 - 21 sudcov, 38 prokurátorov, 66 vyšších súdnych úradníkov, 1 asistent sudcov.
- *Porozumenie obetiam domáceho násillia* - v termíne 4.12.2023 – 7 sudcov, 14 prokurátorov, 33 vyšších súdnych úradníkov;
- *Možnosti a limity psychodiagnostiky v kontexte posúdenia domáceho násillia:*
 - v termíne 4.9.2023 – 6 sudcov, 15 prokurátorov, 8 vyšších súdnych úradníkov,
 - v termíne 1.12.2023 – 8 sudcov, 1 prokurátor, 19 vyšších súdnych úradníkov;
- *Problémy v kontakte dieťaťa a rodiča v kontexte poručenských sporov:*
 - v termíne 21.6.2023 – 28 sudcov a 13 vyšších súdnych úradníkov,
 - v termíne 20.9.2023 – 21 sudcov a 20 vyšších súdnych úradníkov,
 - v termíne 15.11.2023 – 9 sudcov a 52 vyšších súdnych úradníkov;
- *Prevenca sekundárnej viktimizácie u zvlášť zraniteľných obetí trestných činov:*
 - v termíne 28.3.2023 – 5 sudcov, 1 prokurátor, 33 vyšších súdnych úradníkov, 2 asistenti sudcov, 2 odborní justiční stážisti, 3 právni čakatelia prokuratúry,
 - v termíne 6.2.2023 – 9 sudcov, 14 prokurátorov, 16 vyšších súdnych úradníkov, 1 právny čakateľ prokuratúry

KMC:

Na organizácii ďalšieho vzdelávania zamestnancov verejnej správy a výmeny skúseností a dobrej praxe sa podieľalo aj KMC. Cieľom tejto aktivity je podpora poskytovania kvalifikovanej pomoci a posilnenie neviktimizujúceho prístupu, ktoré sú predpokladom účinnej ochrany pred rodovo podmieneným násillím.

V roku 2022 bol vytvorený *online kurz o domácom násillí*, ktorý bol publikovaný v roku 2023.

KMC zrealizovalo v roku 2022 dve vzdelávacie podujatia: *Situácia žien a detí čeliacich rodovo-podmienenému násilliu*, ktoré sa konali 26.5.2022 a 2.6.2022, a zúčastnilo sa na nich 22 účastníkov.

V treťom kvartáli roka 2022 KMC zrealizovalo šesť modulový *Vzdelávací program „CSA“* o sexuálnom zneužívaní. Zamestnanci a zamestnankyne v Centrách pre deti a rodinu absolvovali 34 vyučovacích hodín, ktoré im sprostredkovali znalosti o tomto fenoméne, jeho prevencii, identifikácii, krízovej intervencii a aj možnostiach sprostredkovania ďalšej podpory pre prežívších a ohrozených. Program sa realizoval v termínoch: modul1 - 5.,6.,9.9.22, modul

2-12.,13.,16.9.22 modul 3 - 19.,20.,23.9.2022, modul 4 - 7.,8.,11.11.22, modul 5 - 14.-15.11.22, modul 6 - 29.-30.11.22 a zúčastnilo sa ho 1858 účastníkov/čok.

V roku 2023 pokračovalo KMC v organizácii ďalšieho vzdelávania zamestnancov verejnej správy a výmeny skúseností a dobrej praxe s cieľom podpory poskytovania kvalifikovanej pomoci a posilnenie nevíktimizujúceho prístupu, ktoré sú predpokladom účinnej ochrany pred rodovo podmieneným násilím. Prevažná väčšina vzdelávacích podujatí bola pokračovaním úspešnej spolupráce s inštitúciami ako napríklad Prezídium PZ SR a niektoré Krajské riaditeľstvá SR, Ministerstvo spravodlivosti SR a MVO poskytujúce špecifické služby pre ženy zažívajúce násilie a ich deti, iné sa uskutočnili ako výsledok multiinštitucionálnej spolupráce v regiónoch Slovenska, ktorú organizovali ôsmi regionálni koordinátori a koordinátorky partnerstiev multiinštitucionálnej spolupráce.

KMC v roku 2023 realizovalo:

- 19.-20.10 seminár v Búči *Vybrané aspekty problematiky sexuálnej viktimizácie*, ktorého sa zúčastnilo 18 účastníkov (15 ž, 3 m);
- 23.11. sa na vzdelávacom podujatí *Násilie páchané na ženách/ partnerské násilie* zúčastnilo 17 účastníkov (15 ž, 2 m);
- 27.11. sa on-line stretnutia zariadení a subjektov pomáhajúcich ženám, na ktorých je páchané násilie zúčastnilo 8 účastníkov (7 ž, 1 m);
- 6.12. bolo pre 18 účastníkov (13 ž, 5 m) realizované vzdelávanie *Sociálna práca so ženami zažívajúcimi násilie*;
- 16.10. až 21.11 bolo realizované 6 modulové on-line vzdelávanie *Sexuálne násilie na deťoch (CSA) –znižovanie rizika opakovanej a druhotnej viktimizácie prostredníctvom zvýšenia schopnosti konať preventívne*. Vzdelávanie bolo organizované v spolupráci so Slovenskou advokátskou komorou a zúčastnilo sa ho 32 advokátok a 6 advokátov pohybujúcich sa v trestnej aj civilnej agende, s cieľom znížiť riziko opakovanej a druhotnej viktimizácie aj prostredníctvom výkonu advokátskej praxe

V roku 2023 okrem tréningov a workshopov bolo vytvorené a zverejnené *online vzdelávanie*, vo forme e-learningových modulových kurzov je určené pre odbornú verejnosť, najmä tzv. pomáhajúce profesie, ktoré prichádzajú do styku s obeťami násilia na ženách a domáceho násilia. Päť modulov, prvý úvodný a ďalšie štyri moduly, ktoré sú určené pre zainteresované pomáhajúce profesie, sú dostupné na: <https://metodiky.online/courses/>

Modul č.1 : Úvodný modul

Úvodný modul je spoločný, určený pre všetkých sociálnych pracovníkov a pracovníčky, políciu, zdravotníckych zamestnancov a zamestnankyne, prokuratúru a súdy. Jeho cieľom je oboznámiť odbornú verejnosť so základnými pojmami, ktoré sa týkajú násilia, umožňuje osvojiť si špecifické spôsobilosti potrebné pre profesionálne zaobchádzanie s obeťami domáceho násilia. Podporuje zmenu postojov k násiliu páchanému na ženách, zlepšuje reakciu a fungovanie existujúcich služieb. Zabezpečuje efektívnu implementáciu politiky. Po absolvovaní kurzu budú odborníci a odborníčky poznať a pochopiť zákonitosti a špecifiká násilia páchaného na ženách, identifikovať súvisiace mýty a samotné násilie, vedieť o možnostiach a systéme pomoci obetiam. Poznať základné právne východiská a hlavne spolupracovať s ďalšími relevantnými zainteresovanými profesiami.

Dostupné na: <https://metodiky.online/courses/1-online-vzdelavanie-zaklad/>

Modul č. 2 je určený pre zdravotnícke profesie

Modul je určený pre zdravotnícky personál, ktorý prichádza do styku s obeťami násilia na ženách a domáceho násilia. Obsahuje základné informácie a postupy pre poskytovanie pomoci obetiam domáceho násilia. Online vzdelávanie vychádza z platných metodických usmernení vydaných Ministerstvom zdravotníctva SR, štandardov Svetovej zdravotníckej organizácie pre prácu s obeťami násilia na ženách a Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a boja proti nemu, ako aj iných domácich a zahraničných materiálov a noriem uvedených v závere. Odporúčania Svetovej zdravotníckej organizácie sú uvádzané priamo pri dotknutých okruhoch.

Dostupné na: <https://metodiky.online/courses/2-modul-zdravotnictvo/>

Modul č. 3 je určený pre políciu

Obsahuje Postup OČTK pri domácom násilí so zameraním na obeť a Postup OČTK pri sexuálnom násilí so zameraním na obeť. Vzdelávanie nemá ambíciu nahrádzať vyšetrovací štandardizovaný postup OČTK, ale doplniť ho o citlivý prístup k obeťi a prevenciu sekundárnej viktimizácie.

Dostupné na: <https://metodiky.online/courses/3-modul-policia/>

Modul č. 4 je určený pre prokuratúru a sudy

V prevencii násilia a ochrane obeťi zohrávajú prokuratúra a sudy spolu s políciou ústrednú úlohu. Osvojenie si prístupu orientovaného na obeť, s rešpektom k obeťi a neodmietavým postojom voči nim, profesionáli a profesionálky z týchto profesií nielen zvýšia účinnosť svojej práce, ale obeťi ponúknu aj nevyhnutnú podporu pre oslobodenie sa z násilia. Tento modul online vzdelávania má ambíciu na podklade viktimologických poznatkov umožniť orientáciu na potreby obeťi. Môže byť vhodným zdrojom informácií pre profesionálov a profesionálky z oblasti prokuratúry a súdov, či inštitúcií, ktorí/é prichádzajú do kontaktu s obeťami domáceho násilia a sexualizovaného násilia. Nielen orgány činné v trestnom konaní sú totiž nositeľmi povinnosti predchádzať druhotnej a opakovanej viktimizácii, ale aj iné profesie sa môžu ocitnúť v kontakte s obeťami.

Dostupné na: <https://metodiky.online/courses/4-modul-prokuraturu-a-sudy/>

Modul č. 5 je určený pre sociálne a psychologické profesie

Cieľom tohto modulu online vzdelávania, je poskytnúť pomáhajúcim profesiám v sociálnej a psychologickkej oblasti praktickú orientáciu v poradenstve ženám zažívajúcim násilie v partnerských vzťahoch a dospelým, ktorí zažívajú domáce násilie. Tento zdroj môže slúžiť aj osobám, ktoré zažívajú násilie, a tým na ktorých sa ohrozená osoba obrátila so žiadosťou o radu a pomoc.

Dostupné na: <https://metodiky.online/courses/5-modul-socialne-psychologicke-profesie/>

2.4 Vypracovanie metodiky k ochrane obetí domáceho násilia v rodinnoprávnych sporoch s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
4.	Vypracovanie metodiky k ochrane obetí domáceho násilia v rodinnoprávnych sporoch s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách.	Počet súdov, na ktoré boli distribuované metodiky	2022	MS SR	-

MS SR:

Metodika k ochrane obetí domáceho násilia v rodinnoprávnych sporoch s rodovo špecifickým prístupom k partnerskému násiliu na ženách bola vypracovaná a zatiaľ nebola schválená vedením ministerstva spravodlivosti.

KMC:

KMC sa na pôde Ministerstva spravodlivosti SR podieľalo na príprave inštitútu spoločnej starostlivosti rodičov o maloleté dieťa podľa Zákona o rodine.

2.5 Vypracovať metodiku pre poskytovanie krízovej intervencie obetiam sexuálneho násilia s rodovo špecifickým prístupom k násiliu na ženách

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
5.	Vypracovať metodiku pre poskytovanie krízovej intervencie obetiam sexuálneho násilia s rodovo špecifickým prístupom k násiliu na ženách	Počet pracovísk, na ktoré bola distribuovaná metodika	2023	MS SR	-

MS SR:

Úloha zatiaľ nebola splnená, na jej riešení sa ďalej pracuje.

2.6 Vytvoriť odborné materiály pre podporu systémového vzdelávania študentov stredných a vysokých škôl v rámci prípravy na povolanie.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
6.	Vytvoriť odborné materiály pre podporu systémového vzdelávania študentov stredných a vysokých škôl v rámci prípravy na povolanie.	Odborné materiály pre vzdelávanie študentov policajnej strednej školy, Akadémie PZ, stredných	2023	MPSVR SR	MV SR VŠ

		zdravotníckych škôl, lekárskych fakúlt VŠ a univerzít, fakúlt sociálnej práce a psychológie VŠ a univerzít, fakúlt práva a teológie			
--	--	---	--	--	--

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

MV SR participovalo na plnení tejto úlohy tvorbou odborných materiálov pre podporu systémového vzdelávania študentov APZ a stredných odborných škôl PZ v oblasti násilia páchaného na ženách, a to formou edičného vydania skrípt, príslušných kapitol aktualizovaných vydaní učebníc, odborných článkov v zborníkoch z konferencií a podobne. Reedícia a dopĺňovanie študijných materiálov sa uskutočňuje v súlade s potrebami policajného vzdelávania a aktuálnymi požiadavkami praxe.

Akadémia PZ prispela k aktualizácii a doplneniu študijných materiálov, týkajúcich sa problematiky násilia páchaného na ženách, nasledujúcimi príspevkami:

- „*Výsluch poškodeného - obzvlášť zraniteľnej obeť ako významný dôkazný prostriedok*“, s. 88-100, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, Drugda, J.: *Vyšetrovanie a dokazovanie prostredníctvom špecifických dôkazných prostriedkov*. Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-931-2.
- „*Mapovanie postupov a postojov vyšetrovateľov PZ v prípadoch násilia páchaného na ženách*“, s. 162-167, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka príspevkov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, Drugda, J.: *Vyšetrovanie a dokazovanie prostredníctvom špecifických dôkazných prostriedkov*. Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-931-2.
- „*Ochrana pred domácim násilím v SR a ČR*“, s. 215-220, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka vedeckých prác, Blatnický, J. – Krásná, P.: *Aktuálne otázky teórie a praxe vyšetrovania*. Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-981-7.
- „*Aktuálne možnosti účelnej pomoci obetiam trestných činov*“, s. 136-150, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka príspevkov, Marková, V.: *Aktuálne otázky trestného práva v teórii a praxi*. Zborník príspevkov z interdisciplinárnej celoštátnej vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-953-4.
- „*Zefektívnenie prípravného konania za účelom najvyššej podpory obeť trestných činov*“, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka z medzinárodnej vedeckej konferencie „*Možné zmeny v oblasti ochrany slobôd prostriedkami trestného práva*“. Trnava: Právnická fakulta TU v Trnave, 2022.
- „*Uplatňovanie zásady práva poškodeného v trestnom konaní s podporou zákona o obetiach trestných činov*“, príspevok bol publikovaný ako súčasť zborníka z konferencie

„Zásady trestného práva v teórii a praxi“. Bratislava: Právnická fakulta UK v Bratislave, 2022.

- „*Psychologicko-právne aspekty práce s obeťami vo vyšetrovaní násilnej trestnej činnosti*“. Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-884-1.
- „*Sociálna komunikácia a krízové situácie pre vybrané zložky MV SR*“, učebný text Pastuchová - Neumannová, A., Bratislava: APZ, 2022, ISBN 978-80-8054-935-0 (v uvedenej publikácii je obsiahnutá problematika násilia na ženách v kapitole č. 2: „Komunikácia pri riešení konfliktu medzi občanmi“).
- „*Efektívny prístup k páchatel'ovi domáceho násilia prostredníctvom aplikácie prvkov trestného práva a kriminológie*“ – príspevok bude publikovaný ako súčasť zborníka príspevkov zostavovateľky Marková, V.: „Aktuálne otázky trestného práva v teórii a praxi“, ktorý bude vydaný ako výstup z 11. ročníka interdisciplinárnej celoštátnej vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, konanej dňa 7. marca 2023 na APZ. 4

Pre podporu systémového vzdelávania študentov APZ v rámci ich prípravy na budúce povolanie bola vydaná aj vedecká kniha autorského kolektívu katedry spoločenských vied APZ pod názvom „*Dôveryhodnosť Policajného zboru (teoretické východiská a praktické problémy)*“. Bratislava: APZ, 2023, ISBN 978-80-8054-986-2. V uvedenej publikácii sú parciálne analyzované vybrané komunikačné, sociálno - psychologické a etické otázky policajnej práce súvisiacej s ochranou žien a ich detí, ktoré zažili domáce násilie.

APZ tiež zapája do tvorby odborných materiálov z oblasti násilia na ženách a domáceho násilia aj študentov, a to formou spracovania záverečných prác alebo v rámci študentskej vedecko – odbornej činnosti.

KMC:

V rámci multiinštitucionálnej spolupráce je realizovaný projekt *Zlepšenie ochrany práv obetí - posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*, ktorý spoločne realizujú IVPR – KMC, Ministerstvo vnútra SR, Zbor väzenskej a justičnej stráže SR, Akadémia Policajného zboru SR a nórsky partner Nórske centrum pre štúdie násilia a traumatického stresu. Zúčastnené inštitúcie spolupracujú pri vzdelávaní a aj výskumnej činnosti.

V roku 2023 bolo v tejto platforme z interdisciplinárneho pohľadu realizované špecializačné vzdelávanie vyšetrovateľ'ov/liek PZ SR, ktoré bolo akreditované Ministerstvom vnútra SR. KMC konzultovalo realizáciu programov pre páchatel'ov násilia a v spolupráci s nórske partnerom realizovalo výskum skúseností žien so špecializovanými službami pre ženy zažívajúce násilie, ktoré sa podľa rovnakej metodológie realizuje v Nórsku a na Slovensku.

2.7 Realizovať preventívne aktivity zamerané na oblasť prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách (napr. prednášky, besedy, ...)

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
7.	Realizovať preventívne aktivity zamerané na oblasť prevencie a eliminácie násilia páchaného na ženách (napr. prednášky, besedy, ...)	Počet preventívnych aktivít venovaných problematike násilia na ženách	Priebežne s hodnotením k 31.12.2027	MV SR	MPSVR SR

Úloha sa plní priebežne.

MV SR:

MV SR v hodnotenom období priebežne realizovalo rôzne preventívne aktivity zamerané na prevenciu a elimináciu násilia, vrátane násilia na ženách.

Odbor prevencie kriminality MV SR

V roku 2022 uskutočnil odbor prevencie kriminality Mv SR prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov spolu 694 preventívnych aktivít formou besied, ktorých sa zúčastnilo spolu 19288 účastníkov. Problematika násilia páchaného na ženách bola súčasťou besied zameraných na témy:

- „Ako sa nestáť obeťou trestného činu“ (23 besied pre 556 účastníkov),
- „Prevencia obchodovania s ľuďmi“ (87 besied pre 2519 účastníkov),
- „Šikanovanie a kyberšikanovanie“ (268 besied pre 5847 účastníkov),
- „Nenávistné prejavy“ (120 besied pre 3776 účastníkov).

V roku 2023 uskutočnil odbor prevencie kriminality MV SR prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov spolu 1 532 preventívnych aktivít formou besied, ktorých sa zúčastnilo spolu 39 136 účastníkov. Problematika násilia páchaného na ženách bola súčasťou besied zameraných na témy:

- „Prevencia obchodovania s ľuďmi“ (142 besied pre 3 082 účastníkov),
- „Šikanovanie a kyberšikanovanie“ (713 besied pre 15 809 účastníkov),
- „Internetová bezpečnosť detí a mládeže“ (269 besied pre 7 817 účastníkov),
- „Mediálna gramotnosť – hoaxy, dezinformácie a falošné správy“ (50 besied pre 1 269 účastníkov).

V období mesiacov máj – jún 2023 realizoval odbor prevencie kriminality MV SR národnú kampaň spojenú s dňom otvorených dverí, ktorá bola zameraná na informovanie obetí trestných činov o možnostiach pomoci a podpory. Deň otvorených dverí bol v priebehu dvoch mesiacov uskutočnený postupne v jednotlivých krajoch so zameraním aj na jednotlivé druhy udalostí, s ktorými klienti kontaktujú informačné kancelárie, pričom pozornosť bola venovaná aj téme sexuálneho násilia a domáceho násilia.

Odbor komunikácie a prevencie P PZ

PZ v roku 2022 uskutočnil spolu 165 preventívnych aktivít (prednášky, besedy), súčasťou ktorých bola téma násilia (počet oslovených osôb 3559), z toho:

- 1 aktivita pre deti v materskej škole s účasťou 45 detí,
- 73 aktivít pre žiakov základných škôl s účasťou 1289 žiakov,
- 64 aktivít pre študentov stredných škôl a stredných odborných učilišť s účasťou 1533 študentov,
- 7 aktivít pre seniorov s účasťou 262 osôb,
- 20 aktivít pre iné cieľové skupiny, v rámci ktorých bolo oslovených 410 osôb (napr. klienti v krízových centrách, pedagógovia, psychológovia, týrané ženy, klienti v centrách pre deti a rodiny, čitateľky v knižniciach a podobne).

V priebehu roka 2022 bolo zrealizovaných 200 preventívno-osvetových aktivít pre ženy a širokú verejnosť.

Na celosvetovej úrovni PZ realizoval projekty, ktorých súčasťou sú i iné témy spojené s problematikou násilia. Projekt „Detská policajná akadémia“ (pre žiakov 4. – 7. ročníkov základných škôl), bol v školskom roku 2021/2022 realizovaný na 87 základných školách a bolo oslovených 4191 žiakov. V rámci projektu „Bezpečná jeseň života“ (pre seniorov) bolo uskutočnených 280 aktivít s počtom oslovených 10074 seniorov.

PZ v roku 2023 uskutočnil viaceré preventívne aktivity, súčasťou ktorých bola téma násilia, vrátane problematiky násilia na ženách, a to:

- 4 preventívne aktivity v materských školách, počas ktorých bolo oslovených 81 detí s využitím metodiky KOZMO, ktorá je zameraná na predchádzanie násiliu v rovesníckych skupinách,
- 183 preventívnych aktivít na základných školách a stredných školách s účasťou 5 427 detí, z toho bolo 100 aktivít pre žiakov základných škôl s účasťou 2 975 žiakov a 83 aktivít pre študentov stredných škôl a stredných odborných učilišť s účasťou 2 452 študentov,
- 6 aktivít pre seniorov s účasťou 161 osôb, v rámci preventívneho programu KR PZ v Trenčíne pod názvom „Nestaň sa páchatelom!“,
- 7 preventívnych aktivít pre iné cieľové skupiny, v rámci ktorých bolo oslovených 149 osôb (napr. klienti a klientky v krízových centrách, pedagógovia a pedagogičky, klienti a klientky v centrách pre deti a rodiny, rodičia a podobne).

Bolo zrealizovaných aj 38 osvetových aktivít pre ženy a širokú verejnosť, počas ktorých boli rozdávané letáky, obsahujúce dôležité informácie so zameraním na násilie páchané na ženách.

Na celoslovenskej úrovni PZ realizoval projekty, ktorých súčasťou sú i témy spojené s problematikou násilia. Projekt „Detská policajná akadémia“ (pre žiakov 4. – 7. ročníkov základných škôl), bol v školskom roku 2022/2023 realizovaný na 102 základných školách a bolo oslovených 4 787 žiakov. V rámci projektu „Bezpečná jeseň života“ (pre seniorov) bolo uskutočnených 322 aktivít s počtom oslovených 11 352 seniorov.

Vo vyššie uvedených počtoch nie sú zahrnuté údaje o realizácii aktivít v rámci celoslovenskej preventívnej kampane PZ pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násilia na ženách, ktoré sú samostatne vyhodnotené v rámci plnenia úlohy č. 2.9.

KMC:

V roku 2022 pokračovala v rámci KMC činnosť partnerstiev multiinštitucionálnej spolupráce (ďalej ako PMIS). Boli publikované návrhy Regionálnych akčných plánov na prevenciu a elimináciu násillia na ženách ako výsledku činnosti PMIS (dostupné na ivpr.gov.sk a zastavmenasilie.gov.sk) za všetky kraje Slovenska s výnimkou Košického samosprávneho kraja. Zámer Regionálneho akčného plánu pre tento kraj regionálny koordinátor spracováva v pracovnej skupine, ktorú na úrovni kraja zorganizoval úrad VÚC.

Koordinátori a koordinátorky PMIS organizovali v priebehu roka sieťovacie stretnutia s kľúčovými subjektmi v oblasti ochrany a pomoci ženám zažívajúcim alebo ohrozeným násillím za účelom zefektívnenia spolupráce a organizovali vzdelávacie a osvetové podujatia.

V Bratislavskom samosprávnom kraji bola koordinátorkou PMIS zabezpečená organizácia *vzdelávania Poradenstvo ženám bez domova zažívajúcim násillie v partnerských vzťahoch* pre sociálne pracovníčky a pracovníkov Depaul Slovensko.

Termín: 25. – 26.10. 2022

Lektorky: Daša Malíková, Mária Víteková

Počet zúčastnených osôb: 24

V spolupráci s VÚC BSK bolo zorganizované sieťovacie stretnutie s kľúčovými subjektmi v oblasti ochrany a pomoci ženám zažívajúcim násillie na úrovni BSK.

V Trenčianskom samosprávnom kraji bolo koordinátorkou PMIS zorganizované *vzdelávanie Profil násilníka pri násilliu páchanému na ženách a Krízová intervencia v téme násillia páchaného na ženách* pre poradenské centrá pôsobiace v trenčianskom kraji a Národnú linku pre ženy zažívajúce násillie.

Termín: 5. a 7.12. 2022

Lektorky: Tatiana Brnová

Počet zúčastnených osôb: 15

V rámci regionálnych vzdelávacích aktivít v Nitrianskom samosprávnom kraji bola koordinátorkou PMIS zabezpečená organizácia *vzdelávania Vybrané aspekty objasňovania sexuálnych deliktov páchaných na ženách a deťoch pre krajský policajný zbor*.

Termín: 29. – 30.9. 2022

Lektorka: Slávka Karkošková

Počet zúčastnených osôb: 12

Multidisciplinárne pracovné stretnutie na úrovni nitrianskeho kraja sa uskutočnilo 21.11.2022 a súčasne sa začalo v spolupráci s miestnou VÚC s prípravou nového regionálneho akčného plánu pre prevenciu násillia na ženách.

V Trnavskom samosprávnom kraji bolo realizované sieťovacie pracovné stretnutie pre subjekty pracujúce so ženami zažívajúcimi násillie s organizáciami, kde bola otvorená aj téma zabezpečenia možností materiálnej pomoci pre pomáhajúce organizácie zo strany donorov a firiem.

Termín: 17.10. 2022

Počet zúčastnených osôb: 6

V Prešovskom samosprávnom kraji koordinátorka PMIS úzko spolupracovala s miestnym intervenčným centrom pre ženy zažívajúce násillie na plánovaní aktivít a spoločnej organizácii multiinštitucionálnych stretnutí. Na stretnutí pracovnej skupiny PMIS Prešovského

kraja boli zadefinované úlohy pre rok 2023 pre tvorbu nového RAP so zapojením vyššieho počtu spolupracujúcich subjektov.

Kampaň KMC *16 dní aktivizmu* proti násiliu na ženách bola na regionálnej úrovni zabezpečená činnosťou regionálnych koordinátoriek a koordinátorov PMIS, ktoré/í vyvíjali aktivity pre rôzne cieľové skupiny v jednotlivých regiónoch po celom Slovensku. Vďaka kvalitnému zosieťovaniu s organizáciami a inštitúciami pôsobiacimi v oblasti poskytovania služieb pre ženy zažívajúce násilie, sa celoplošne konali neformálne diskusie na školách, fotenia s tabuľou s nápisom “Zastavme násilie na ženách” a nasledovné aktivity:

V Trnavskom kraji koordinátor zabezpečil diskusiu s riaditeľkou azylového domu Tamara so študentkami a študentmi odboru sociálnej práce Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. V druhej diskusii, pre študentstvo odboru psychológie, sa koordinátor rozprával s riaditeľkou a sociálnou pracovníčkou zo zariadenia núdzového bývania Jozefinum. Obe ubytovacie zariadenia poskytujú ženám zažívajúcim násilie ubytovanie a potrebné poradenstvo.

Regionálna koordinátorka v Banskobystrickom kraji realizovala preventívno-osvetovú aktivitu pre študentstvo II. stupňa základných škôl na tému *Násilie nie je mýtus*.

V Žilinskom samosprávnom kraji koordinátorka spolupracovala na realizácii podujatia *WorldCafé* pod titulom “Novodobé fenomény násilia a ich prevencia”, ktorého sa zúčastnili zástupkyňa a zástupcovia mimovládneho a štátneho sektora.

Súčasťou koordinačnej činnosti v roku 2023 v jednotlivých regiónoch bolo naďalej udržiavali sieť pomáhajúcich subjektov prostredníctvom pracovných stretnutí a zúčastňovať sa na *koordinačných stretnutiach na celoslovenskej úrovni každé 2 týždne*. Od 1.1.2023 sa začali realizovať aktivity aj v KSK, čím bolo dosiahnuté, že regionálna koordinácia organizovaná regionálnymi koordinátormi prebiehala *vo všetkých samosprávnych krajoch Slovenska*.

Začiatkom roka koordinátori zbierali údaje od organizácii, ktoré poskytujú poradenské a ubytovacie služby pre ženy zažívajúce násilie pre účely monitoringu na základe Metodiky zberu administratívnych dát o partnerskom násilí na ženách v sociálnych službách (dokument KMC).

Koordinátorky nitrianskeho a bratislavského kraja spolupracovali s VÚC na *tvorbe nových regionálnych akčných plánov na prevenciu a elimináciu násilia* (ďalej „RAP“). Koordinátorka v NSK mala v kompetencii celú tvorbu RAPu na rok 2023- 2027, ktorý bol VÚC prevzatý a následne schválený v júni roka 2023 . Dokument je dostupný tu: <https://www.unsk.sk/zobraz/sekcii/regionalny-akcny-plan-na-prevenciu-a-eliminaciu-nasilia-pachaneho-na-zenach>.

Koordinátorka v BSK spolupracovala s VÚC na tvorbe RAP-u na roky 2024- 2026, ktorý bol schválený v novembri roka 2023. Dokument je dostupný tu: <https://bratislavskykraj.sk/wp-content/uploads/2023/12/rap-bsk-2024-2026.pdf>

Koordinátor KSK kraja má aktuálne rozpracovaný RAP na nadchádzajúce obdobie, ktorého očakávané schválenie VÚC by malo nastať v roku 2024.

Koordinátori realizovali vo svojich regiónoch aj nasledovné *vzdelávacie podujatia* na témy:

- Práca s dieťaťom, ktoré zažíva domáce násilie – dvojdňové vzdelávanie pre psychologičky a psychológov na základných a stredných školách v okrese Partizánske a Bánovce nad Bebravou, vychovávateľky na ZŠ
- Vybrané aspekty problematiky sexuálnej viktimizácie detí – dvojdňové vzdelávanie pre Krajské riaditeľstvo PZ v Nitre.

V roku 2023 KMC v spolupráci s Anasoft Litera pripravilo a verejnosti sprístupnilo *osvetovú web stránku na prevenciu sexuálneho násillia* <https://www.nenamotajsa.sk/>, ktorá poskytuje informácie pre potenciálne obeť sexuálneho zneužívania a násillia, rodičov ohrozených detí a odborníkov a odborničky. Stránka osobitne edukuje o rizikách a prejavoch groomingu a možnostiach ochrany a podpory jeho obeť.

KMC ďalej v spolupráci s Rakúskym kultúrnym fórom organizovalo verejnú diskusiu pri príležitosti Medzinárodného dňa žien 2023.

V roku 2023 pokračovali *informačno-osvetové aktivity na FB stránkach KMC* <https://www.facebook.com/kmcpnz> a <https://www.facebook.com/zastavme.nasilie>. Príspevky okrem partnerského násillia zahŕňali aj tému sexualizovaného násillia a informácie sa týkali tak činnosti KMC ako aj činnosti iných inštitúcií a organizácií.

Zamestnankyne projektu vystupovali v médiách ako diskutujúce a respondentky a v roku 2023 bola expertíza KMC – IVPR prezentovaná v článkoch alebo rozhovoroch.

MVO:

Občianske združenia realizovali viaceré preventívne aktivity v rámci regiónov Slovenska.

Azylový dom Tamara Trnava realizoval besedy s názvom „Zastavme násillie“ pre vysokoškolských študentov v Trnave s účasťou 3x30 účastníkov.

Prednášky o násillí s názvom „Šťastný život“ pre stredoškôľakov v Trnave realizovalo OZ v rozsahu 4x25 účastníkov.

Centrum sociálnych služieb Krupina zrealizovalo 5 workshopov si študentmi stredných škôl a 2 workshopy pre verejnosť.

Intervenčné centrum LUNA zrealizovalo v rámci služby obeť domáceho násillia online stretnutia so 60 účastníkmi. S počtom 100 účastníkov na podujatie zrealizovalo intervenčné centrum 4. a 5. ročník celoslovenskej odbornej konferencie s názvom „Chránme ženy a deti pred násillím“.

Na zvýšenie povedomia o možnostiach pomoci obeť domáceho a rodovo podmieneného násillia zrealizovalo intervenčné centrum kampane:

- „Máš to komu povedať“ - 2 prednášky pre študentov stredných škôl a 1 prednáška pre verejnosť, 1x podcast, 1x tlačová správa, 1x billboard
- „Nie ste v tom samé“ - 2 prednášky pre študentov stredných škôl a 1 prednáška pre verejnosť, 1x podcast, 1x tlačová správa, 1x billboard

- „*POZNAJ POCHOP POMÔŽ*“ - 2 prednášky pre študentov SŠ a 1 prednáška pre verejnosť, 1x podcast, 1xtlačová správa, 1x billboard

OZ MyMamy zrealizovalo v roku 2022 spolu 10 vzdelávacích aktivít a v roku 2023 spolu 17 preventívnych vzdelávacích aktivít.

Psychosociálne centrum Košice realizovalo prednášky a besedy za rok 2023 pre študentov stredných škôl humanitného smeru (sociálna práca), ako aj vysokých škôl (lekárskej fakulty, budúcich lekárov a sestričky priamo v priestoroch centra. Počet aktivít: 10, počet dotknutých osôb spolu cca 80.

2.8 Prostredníctvom webových stránok MV SR poskytovať preventívne rady, ako predchádzať násiliu, poskytovať odporúčania a rady, ako sa nestat' obeťou násilia, ako aj informácie o možnostiach riešenia vzniknutých krízových situácií.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
8.	Prostredníctvom webových stránok MV SR poskytovať preventívne rady, ako predchádzať násiliu, poskytovať odporúčania a rady, ako sa nestat' obeťou násilia, ako aj informácie o možnostiach riešenia vzniknutých krízových situácií.	Výstupy na webovom sídle www.minv.sk	Priebežne s hodnotením k 31.12.2027	MV SR	MPSVR SR

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

Odbor prevencie kriminality KMV SR

Odbor prevencie kriminality KMV SR pravidelne publikuje informácie o preventívnych aktivitách prostredníctvom komunikačných kanálov a sociálnych sietí MV SR (FB Prevencia kriminality a Instagram prevencia_kriminality, <https://prevenciakriminality.sk>), ako aj na webovom sídle MV SR (www.minv.sk).

V roku 2022 odbor prevencie KMV SR zverejňoval na webovom sídle MV SR www.minv.sk rôzne mediálne výstupy obsahujúce preventívne odporúčania, rady a informácie o aktivitách v oblasti prevencie kriminality so zameraním na prevenciu násilia.

K téme „*Obchodovanie s ľuďmi/Ukrajina*“ boli zverejnené nasledovné výstupy (3):

- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=upozornujeme-ze-tazku-situaciu-vojnovych-utecencov-z-ukrajiny-mozu-zneuzit-obchodnici-s-ludmi-1
- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=pri-prilezitosti-europskeho-dna-boja-proti-obchodovaniu-s-ludmi-sme-spustili-infokampan-na-cerpacich-panicach
- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=informacne-kancelarie-pre-obete-trestnych-cinov-prijali-uz-2-tisiceho-klienta.

K problematike „*Obete trestných činov, informačné kancelárie, domáce násilia / násilie na ženách*“ boli zverejnené tieto výstupy (3):

- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=poziadat-o-pomoc-nie-je-hanbou
- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=obete-trestnych-cinov-nachadzaju-pomoc-aj-v-poprade
- https://www.minv.sk/?prevencia_aktuality&sprava=informacne-kancelarie-pre-obete-trestnych-cinov-prijali-uz-2-tisiceho-klienta

Oblasti násilia na ženách a domáceho násilia venoval odbor prevencie kriminality K MV SR v roku 2022 pozornosť aj v rámci ďalších 37 mediálnych výstupov pre celoslovenské i regionálne médiá. Výstupy k uvedenej téme boli zverejnené aj na sociálnej sieti Facebook <https://sk-sk.facebook.com/prevenciakriminality/>.

K zvyšovaniu informovanosti prispelo aj poskytovanie mediálnych výstupov a tlačových správ o preventívnych aktivitách realizovaných MV SR médiám (celoslovenským i regionálnym). V roku 2023 bolo k tejto téme poskytnutých 10 celoslovenských mediálnych výstupov a 8 tlačových správ.

Odbor komunikácie a prevencie P PZ

PZ poskytuje verejnosti preventívne rady a odporúčania k téme prostredníctvom webovej stránky MV SR www.minv.sk, v sekcii *Polícia*, v časti *Prevencia kriminality* https://www.minv.sk/?Preventivne_rady_pre_obcanov. Verejnosti sú prístupné rady a odporúčania, ako sa nestáť obeťou násilia, ako aj informácie o možnostiach riešenia vzniknutých krízových situácií. Zároveň sú verejnosti prístupné aj propagačné materiály, ktoré okrem rád obsahujú aj kontaktné údaje rôznych inštitúcií v prípade potreby pomoci.

O problematike násilia a zrealizovaných preventívnych aktivitách zameraných na prevenciu a elimináciu násilia v jej rôznych podobách PZ priebežne informuje verejnosť aj v rámci príspevkov na sociálnej sieti Facebook <https://sk-sk.facebook.com/policiaslovakia/>. V priebehu hodnoteného obdobia PZ vydal k predmetnej téme aj tlačové správy a poskytol príspevky v rôznych médiách.

2.9 Pri príležitosti „Medzinárodného dňa eliminácie násilia páchaného na ženách“ vykonať preventívnu kampaň, zameranú na problematiku násilia, s cieľom zvyšovať informovanosť a právne povedomie. V rámci kampane zabezpečiť propagačné materiály zaoberajúce sa problematikou násilia, potrebné k ich realizácii.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
9.	Pri príležitosti „Medzinárodného dňa eliminácie násilia páchaného na ženách“ vykonať preventívnu kampaň, zameranú na problematiku násilia, s cieľom zvyšovať informovanosť a právne povedomie. V rámci kampane zabezpečiť propagačné materiály zaoberajúce sa problematikou	Počet mediálnych kampaní, počet preventívnych aktivít, počet distribuovaných materiálov	Priebežne v mesiaci november s hodnotením k 31.12.2027	MV SR	MPSVR SR

	násilia, potrebné k ich realizácii.				
--	-------------------------------------	--	--	--	--

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násilia na ženách (25. november) PZ realizoval v dňoch od 21. novembra do 25. novembra 2022 preventívnu kampaň na celoslovenskej úrovni, ktorá bola zameraná na problematiku násilia. O rôznych formách násilia a čo robiť v prípade, keď sa nielen žena stane obeťou násilia, hovorili policajní preventisti na školách, v rôznych centrách, oslovovali ľudí na uliciach, v obchodných centrách a na ďalších verejne prístupných miestach. Pri uskutočňovaní týchto aktivít PZ spolupracoval s Národnou linkou pre ženy zažívajúce násilie, koordinátormi ochrany detí pred násilím úradov práce, sociálnych vecí a rodiny, terénnymi sociálnymi pracovníkmi, cirkevnými inštitúciami, okresnými úradmi, informačnými kancelármi pre obeť trestných činov a ďalšími subjektmi.

Na základných školách sa uskutočnilo 42 preventívnych aktivít (prednášok, besied, interaktívnych besied), na ktorých bolo oslovených 825 žiakov. Na stredných školách bolo realizovaných 43 preventívnych aktivít (prednášok, besied, interaktívnych besied, pódiová a výstavná súťaž), na ktorých sa zúčastnilo 1208 študentov. Taktiež bolo zorganizovaných 19 stretnutí pre rôzne cieľové skupiny, kde bolo oslovených 341 osôb (ženy, pedagogickí pracovníci, seniori, klienti v centrách pre deti a rodiny, návštevníci knižníc, klienti v krízových centrách a podobne).

PZ informoval o téme násilia v 35 príspevkoch na sociálnej sieti Facebook <https://sk-sk.facebook.com/policiaslovakia/>, boli vydané 2 tlačové správy a 29 príspevkov v rôznych médiách (regionálne a celoštátne médiá, webové stránky miest a obcí a iné).

P PZ spracovalo informačný leták obsahujúci dôležité informácie so zameraním na násilie páchané na ženách. Leták bol distribuovaný v rámci preventívnych aktivít, bol umiestnený aj na miestach dostupných širokej verejnosti a tiež zaslaný elektronicky rôznym organizáciám a inštitúciami. V roku 2022 bol tento leták vyhotovený v náklade 7100 kusov.

Pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násilia na ženách, PZ realizuje každoročne preventívnu kampaň na celoslovenskej úrovni, ktorá je zameraná na problematiku násilia. V roku 2023 bola táto preventívna kampaň realizovaná v dňoch od 20. novembra do 24. novembra 2023. V rámci tejto kampane PZ uskutočnil viacero preventívnych aktivít s cieľom zvyšovať povedomie o téme násilia ako o negatívnom spoločenskom jave, ktorý nesmie byť spoločnosťou tolerovaný.

Na základných školách sa v rámci tejto kampane uskutočnilo 72 preventívnych aktivít (prednášok, besied, interaktívnych besied), v rámci ktorých bolo oslovených spolu 2 037 žiakov.

Pre stredoškolskú mládež sa uskutočnilo 57 preventívnych aktivít, ktorých sa zúčastnilo 1 746 študentov.

Taktiež bolo zorganizovaných 24 stretnutí pre rôzne cieľové skupiny, kde bolo oslovených 586 osôb (ženy v útulkoch, zdravotne ťažko postihnuté osoby, účastníci konferencie LUNA,

dievčatá v reedukačných centrách, pedagogickí pracovníci, rodičia, klienti a klientky v centrách pre deti a rodiny, ženy v krízových centrách, čitateľky v knižniciach a podobne).

Pri uskutočňovaní týchto aktivít PZ spolupracoval s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, centrami sociálnych služieb, informačnými kanceláriami pre obeť trestných činov, koordinátormi ochrany detí pred násilím, knižnicami, občianskymi združeniami, okresnými prokuratúrami, úradmi práce sociálnych vecí a rodiny, obchodnými centrami a ďalšími subjektmi. O rôznych formách násilia a čo robiť v prípade, keď sa nielen žena stane obeťou násilia, hovorili policajní preventisti na školách, v rôznych centrách, oslovovali ľudí na uliciach, v obchodných centrách a podobne.

V rámci tejto kampane v roku 2023 PZ informoval o téme násilia v 41 príspevkoch na sociálnej sieti Facebook <https://sk-sk.facebook.com/policiaslovakia/>, boli vydané 2 tlačové správy a 26 príspevkov v rôznych médiách (celoštátne a regionálne médiá, webové stránky miest a obcí a iné).

P PZ spracovalo informačný leták obsahujúci dôležité informácie so zameraním na násilie páchané na ženách. Leták bol distribuovaný v rámci preventívnych aktivít, bol umiestnený aj na miestach dostupných širokej verejnosti a tiež zaslaný elektronicky rôznym organizáciám a inštitúciám. V roku 2023 bol tento leták vyhotovený v náklade 5 000 kusov. V rámci tejto kampane bolo uskutočnených 61 osvetových aktivít, počas ktorých boli tieto letáky rozdávané verejnosti.

MV SR sa prostredníctvom informačných kancelárií pre obeť trestných činov zapojilo do kampane „Zastavme násilie na ženách 2023“, ktorá prebiehala v dňoch 25. novembra až 1. decembra 2023 pod záštitou KMC. Pracovníci informačných kancelárií pre obeť trestných činov poskytovali v rámci tejto kampane informácie ženám všetkých vekových kategórií o tom, ako rozpoznať násilie a rozdávali brožúry zamerané na uvedenú tému a letáky s kontaktmi na informačné kancelárie pre obeť trestných činov.

KMC:

KMC aj v roku 2022 organizovalo v rámci *16 dní aktivizmu proti násiliu na ženách* kampanň Zastavme násilie na ženách. Popri online kampani na FB stránke KMC sme zorganizovali na štátnej úrovni verejné zhromaždenie na námestí Slobody v Bratislave. Popri zástupkyňiach a zástupcoch viacerých veľvyslanectiev na Slovensku a medzinárodných organizácií alebo zástupcoch a zástupkyňiach MVO a verejnosti podujatia navštívila aj pani prezidentka SR Zuzana Čaputová.

V spolupráci s Anasoft Litera, Aspekt a Intimita pripravilo KMC webstránku „*nenamotajsa*“ zameranú na prevenciu sexuálneho zneužívania, ktorá bola zverejnená v roku 2023.

V roku 2022 informačno-osvetové aktivity realizované KMC zahŕňali okrem partnerského násilia aj tému sexualizovaného násilia. KMC pravidelne informovalo o svojej činnosti a propagovalo činnosť iných inštitúcií a organizácií na FB stránkach KMC <https://www.facebook.com/kmcpnz> a <https://www.facebook.com/zastavme.nasilie>.

Zamestnankyne projektu vystupovali v médiách ako diskutujúce a respondentky a v roku 2022 poskytli odpovede v článkoch alebo rozhovoroch v 15 výstupoch:

Články: <https://slovensko.hnonline.sk/18056667-pravnicka-burajova-domace-nasilie-sa-zhorsilo-pocet-zavrazdenych-svojimi-pribuznymi-rapidne-stupol>

<https://refresher.sk/117061-Ked-som-mala-10-pribuzny-spravil-z-oralneho-sexu-detsku-hru-Nutil-ma-k-tomu-tri-roky>

<https://refresher.sk/117062-A-co-si-cakala-ze-budete-hrat-clovece-Obete-sexualneho-nasilia-zazivaju-na-policii-aj-posmech>

Rozhovor: Tresty ako výsmech obetiam: <https://www.youtube.com/watch?v=JB5MRWffM1o>

Medzinárodné online podujatie, 2.12.2022:

<https://www.facebook.com/kmcpnz/posts/515615557261856>

Vyjadrenie, 27.12.2022: <https://refresher.com/911-She-Served-The-Sexual-Predator-Epstein-She-Brought-Him-Girls-For-3-Orgasms-A-Day-This-Is-The-Twisted-Story-Of-Ghislaine-Maxwell>

Vyjadrenie, 8.12.2022: <https://refresher.sk/126269-Sluzila-sexualnemu-predatorovi-Epsteinovi-ktoremu-vodila-dievcata-na-3-orgazmy-denne-Toto-je-zvrateny-pribeh-Ghislaine-Maxwell>

Rozhovor, 12.12.2022 https://hnonline.sk/tv/relacie/doslova/96055786-pravnicka-o-domacom-nasili-ubitie-zeny-v-galante-len-ukazalo-realitu-odporuca-inspirovat-sa-v-norsku?fbclid=IwAR3weB6LIFULEq_zH5qRA4s15XQg0ZUrXfAbuGQHswhlI0FbZuFKpvzo8Nk

Vyjadrenie 9.12.2022: https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/649916-pred-domacim-nasilim-sa-da-ujst-pomoc-vie-aj-policia-ako-na-to/?fbclid=IwAR2dihBPDTSNAA-bqi4vtaoSK_J_oycv5H_47DwyNQRv00G5hnZQUbsPH0c

Rozhovor 8.12.2022: <https://www.ta3.com/relacia/26669/vyskumy-ukazuju-ze-kazda-stvrta-zena-ma-za-zivot-skusenost-s-nasilim-zo-strany-svojho-partnera?fbclid=IwAR03tujY-ot-TMeaBpWKep-WYxCiHfvd24mqyMI8MG2GDKFgWi1WWS81rvU>

Vyjadrenie 25.11.2022: <https://refresher.sk/125604-Dnes-je-Medzinarodny-den-za-odstranenie-nasilia-pachaneho-na-zenach-Skusenost-s-nim-ma-kazda-tretia-Slovenka>

Rozhovor 25.11.2022: <https://www.rtv.slovensko.sk/clanky/309915>

Oznámenie 16. dní aktivizmu/Vyjadrenie 25.11.2022: <https://webmagazin.teraz.sk/zivot/na-slovensku-sa-zacina-kampan-zastavme/14393-clanok.html>

V závere roka 2023 KMC organizovalo *piaty ročník kampane za odstránenie násilia na ženách*, čím sa pridalo ku celosvetovej iniciatíve OSN proti rodovo podmienenému násiliu *Orange the World*. Tento ročník kampane bol zatiaľ najväčší z hľadiska počtu spolupracujúcich organizácií, účasti osobností verejného a kultúrneho života a mimovládnych organizácií zo všetkých regiónoch Slovenska. Kampan Zastavme násilie na ženách 2023 sa začala 25. novembra (Medzinárodný deň za odstránenie násilia páchaného na ženách) a trvala do 10. decembra (Deň ľudských práv).

V rámci kampane boli posilnené osvetové aktivity zamerané na mladých ľudí. KMC spolu s Kanceláriou prezidentky SR zorganizovalo *diskusiu so stredoškôlkami a stredoškôlkami na Obchodnej akadémii v Bratislave, na ktorej sa zúčastnila aj pani prezidentka Zuzana Čaputová*.

Súčasťou kampane boli aj dve odborné *prednášky pre študentstvo vysokých škôl: „Násilie páchané na ženách“ a „Sociálna práca so ženami zažívajúcimi násilie“ a päť workshopov pre študentov/ky stredných škôl o prevencii sexuálneho násilie: „Súhlas=Si OKEJ“*, na ktorých sa zúčastnilo 141 mladých ľudí. Súčasťou prednášok bola aj distribúcia letáku "Súhlas. Si OKEJ",

ktorého cieľom je pomôcť mladým ľuďom pochopiť hranice intimity a sprostredkovať spôsob, akým rešpektovať svoju dôstojnosť a dôstojnosť iných ľudí, tak aby svoje vzťahy prežívali v bezpečí. Celkovo bolo organizovaných 5 workshopov na školách a to 2 v Košiciach, 1 v Prešove, Vranove nad Topľou a Moldave nad Bodvou.

MPSVR SR a KMC:

Osobitným podujatím, ktoré sa venovalo problematike sexuálneho násillia a možnostiam ochrany a podpory jeho obetí *bol konferenčný deň „Sexuálne násillie: Prevencia & Pomoc pre preživšie“* v rámci medzinárodnej konferencie a Synergy Network Meeting 2023 *„Podpora služieb pre obe domáceho a rodovo podmieneného násillia - cesta k výsledkom a sexuálne násillie“*. Zúčastnilo sa ho 60 odborníkov a odborníček z krajín Európskeho hospodárskeho priestoru a s odbornými príspevkami vystúpili zástupcovia Rady Európy, Svetovej zdravotníckej organizácie, Úradu vysokého komisára pre utečencov a odborníci a odborníčky z Nórska, Islandu a zo Slovenska, ktorí/é spoločne s auditóriom následne diskutovali o výzvach v oblasti primárnej prevencie sexuálneho násillia a možnostiach ochrany a podpory jeho obetí.

Regionálni koordinátori a koordinátorky v novembri a decembri zároveň realizovali aktivity v regiónoch v rámci *kampane 16-tich dní aktivizmu proti násilliu na ženách*. V rámci aktivít sa realizovali diskusie a osvetové aktivity na školách, zapájanie rôznych osobností do kampane pomocou fotenia s tabuľou s nápisom *zastavme násillie na ženách*, zviditeľnenie kampane zapojením viacerých extraligových klubov napr. HK Slovan, HK Dukla, IUVENTA Michalovce – hádzanársky klub.

MŠVVaŠ SR:

MŠVVaŠ SR podporilo kampaň pre prevenciu násillia na ženách pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násillia na ženách, ktorý na 25. novembra vyhlásila OSN v roku 1999. Minister školstva sa zúčastnil diskusie na Obchodnej akadémii na Nevädzovej ulici v Bratislave za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Po diskusii v areáli školy symbolicky zasadili cibulky oranžových tulipánov, nakoľko oranžová farba upozorňuje na násillie páchané na ženách. Bližšie informácie na webovom sídle ministerstva: <https://www.minedu.sk/medzinarodny-den-proti-nasilliu-pachaneho-na-zenach/>.

MŠVVaŠ SR navrhuje aktualizovať do ďalšieho obdobia nasledovne: MŠVVaŠ SR podporí prevenciu a bezpečnosť na školách, ochranu duševného zdravia žiačok a žiakov a podporí kampaň pre prevenciu násillia na ženách pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násillia na ženách.

MVO:

CSS Krupina zrealizovalo pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násillia na ženách 2 mediálne kampane, 7 preventívnych osvetových aktivít a distribuovalo 450 ks informačných materiálov.

Intervenčné centrum LUNA zorganizovalo 4. a 5. ročník celoslovenskej odbornej konferencie „*Chráňme ženy a deti pred násilím*“ s počtom účastníkov 100 na 1 podujatie. V rámci konferencií bolo distribuovaných aj 2x 100ks informačných materiálov.

OZ MyMamy zrealizovalo pri príležitosti *Medzinárodného dňa eliminácie násilia na ženách* 1 kampaň a 6 preventívnych osvetových aktivít v roku 2022 a taktiež 1 kampaň a 6 preventívnych osvetových aktivít v roku 2023. Za obidva roky spolu pri príležitosti *16 dní aktivizmu proti násiliu páchanému na ženách* distribuovalo OZ 900ks informačných materiálov.

2.10 Revízia Odborného usmernenia o postupe zdravotníckych pracovníkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žene ohrozenej násilím Vestník MZ SR číslo: 22247/2008 – OZS, dňa: 5. novembra 2008

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
10.	Revízia Odborného usmernenia o postupe zdravotníckych pracovníkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žene ohrozenej násilím Vestník MZ SR Číslo: 22247/2008 – OZS, Dňa: 5. novembra 2008	Revízia odborného usmernenia	2022	MZ SR	MPSVR SR

MZ SR:

Na základe zaevidovaných odborných stanovísk hlavných odborníkov Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre špecializačné odbory ako gynekológia a pôrodnictvo, všeobecné lekárstvo, urgentná medicína, chirurgia, psychiatria, psychológia, ošetrovateľstvo, pôrodná asistancia a zdravotnícke záchranárstvo bolo uvedené odborné usmernenie revidované z medicínskeho pohľadu a do jeho „Prílohy č. 2 k Odbornému usmerneniu o postupe zdravotníckych pracovníkov pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žene ohrozenej násilím“ boli podľa požiadavky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky doplnené kontakty na Informačné kancelárie pre obeť trestných činov a ich detašované pracoviská.

MPSVR a KMC:

KMC v roku 2022 spracovalo návrh aktualizácie Usmernenia Ministerstva zdravotníctva SR pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti ženám zažívajúcim násilie, ktorý následne po úprave odbor rodovej rovnosti a rovnosti príležitostí MPSVR SR zaslal na Ministerstvo zdravotníctva.

V roku 2022 Ministerstvo zdravotníctva SR prijalo *Štandardný postup pri vyšetrovaní pri podozrení na sexuálne násilie* na ktorom sa podieľali okrem lekárov aj odborníčky KMC, metodici P PZ SR. Postup je zverejnený na <https://www.standardnepostupy.sk/standardy-sexualne-nasilie/>.

2.11 Aktualizácia Odborného usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o príznakoch a diagnostike zanedbávania, týrania alebo zneužívania maloletej osoby a o postupe poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri oznamovaní podozrenia na zanedbávanie, týranie alebo zneužívanie maloletej osoby Vestník MZ SR číslo: 07566 - 2012 – OZS, dňa: 13.12.2012

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
11.	Aktualizácia Odborného usmernenia Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o príznakoch a diagnostike zanedbávania, týrania alebo zneužívania maloletej osoby a o postupe poskytovateľov zdravotnej starostlivosti pri oznamovaní podozrenia na zanedbávanie, týranie alebo zneužívanie maloletej osoby Vestník MZ SR Číslo: 07566 - 2012 – OZS, Dňa: 13.12.2012	Aktualizácia odborného usmernenia	2022	MZ SR	MPSVR SR

MZ SR:

Uvedené odborné usmernenie bolo po odbornej stránke revidované v spolupráci s hlavným odborníkom Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre urgentnú medicínu a v čl. V doplnené textom „a úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu (§73 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z.), v ktorého obvode sa maloletá osoba zdržiava“ podľa novelizovaného ustanovenia § 79 ods. 4 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Aktualizovaná verzia odborného usmernenia S25461 – 2022 – OZS bola dňa 16.12.2022 predložená do legislatívneho procesu. Aktualizovaný dokument bol zverejnený vo Vestníku Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky číslo: S12320 – 2023 – OZS, dňa: 30. 01. 2023.

2.12 Vypracovanie odborných vzdelávacích materiálov

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
12.	Vypracovanie odborných vzdelávacích materiálov	Vypracovanie kurikula, Súbor odborných vzdelávacích materiálov: - odborné demonštratívne videá - nahovorené	2027	MV SR	MPSVR SR

		prednášky - textové príručky			
--	--	------------------------------	--	--	--

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

Úloha bola v rokoch 2022 a 2023 plnená najmä v rámci aktivít zameraných na aktualizáciu odborných materiálov pre študentov APZ (viď úloha č. 2.6).

P PZ na základe zhodnotenia potrieb aplikačnej praxe v súvislosti so zabezpečením ochrany obzvlášť zraniteľných obetí aktualizovalo metodickú pomôcku „*Metodika postupu polície v prípadoch domáceho násillia*“ (aktualizácia v mesiaci jún 2023), ktorá je určená pre príslušníkov PZ prvého kontaktu a pre vyšetrovateľov PZ a poverených príslušníkov PZ. Aktualizácia bola zameraná najmä na prácu a komunikáciu s obeťami domáceho násillia v súlade s požiadavkami legislatívy na zabezpečenie ochrany obzvlášť zraniteľných obetí pred druhotnou viktimizáciou a opakovanou viktimizáciou.

V roku 2023 odbor prevencie kriminality MV SR pokračoval v spolupráci s OZ Človek v ohrození a OZ IPčko pri príprave preventívneho videa so zameraním okrem iného aj na prevenciu nenávisťných prejavov a iných negatívnych prejavov namierených vo vzťahu k ukrajinských odídencom s ohľadom najmä na deti a mládež. Video s názvom „*chceli by sme povedať*“ je dostupné online v slovenskom jazyku s ukrajinskými titulkami aj na YouTube kanáli Prevencia kriminality (<https://www.youtube.com/watch?v=ALsPE-nb9cg>). Zároveň je video využívané aj v rámci vzdelávacích preventívnych aktivít realizovaných pre deti a mládež informačnými kancelárkami pre obeť trestných činov.

Odbor prevencie kriminality MV SR koncipoval výstup zo vzdelávania so zameraním na tému „*Zlepšenie komunikácie s obeťami trestných činov*“, ktoré bolo realizované pre príslušníkov PZ v období od 24. mája 2022 do 14. decembra 2022 v rámci Plánu obnovy. Účastníkmi vzdelávania boli okrem príslušníkov PZ základných útvaroch PZ a policajných preventistov z odboru komunikácie a prevencie aj študenti a pedagógovia stredných odborných škôl PZ. Výstup zo vzdelávania v podobe študijného materiálu pozostáva z príspevkov prezentovaných jednotlivými lektormi počas vzdelávania, pričom obsahuje aj príspevky zamerané na tému násillia na ženách. Učebný materiál bol v priebehu roka 2023 distribuovaný účastníkom vzdelávania.

2.13 Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru a ďalších bezpečnostných služieb v rámci vzdelávacích programov

2. Prevencia násillia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
13.	Vzdelávanie príslušníkov Policajného zboru a ďalších bezpečnostných služieb v rámci vzdelávacích programov	Počet realizovaných odborných seminárov na tému násillia páchaného na ženách, domáceho násillia a násillia v rodinách; Počet účastníkov	2027	MV SR	MPSVR SR

Úloha sa plní priebežne.

KMC:

KMC sa podieľalo na implementácii preddefinovaného projektu podporeného z NFM 2014-2021 *Zlepšenie ochrany práv obetí - posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu*. Ide o medzirezortný projekt, ktorý integruje aj opatrenia realizované Prezidiom Policajného zboru SR, Akadémiou PZ SR a Zborom väzenskej a justičnej stráže SR. V roku 2022 bolo v tejto platforme z interdisciplinárneho pohľadu navrhnuté špecializačné vzdelávanie vyšetrovateľov PZ SR, ktoré bolo akreditované Ministerstvom vnútra SR.

MV SR:

Vzdelávanie príslušníkov PZ v problematike násilia na ženách a domáceho násilia je primárne realizované na stredných odborných školách PZ a APZ, kde jedným z cieľov výchovy a vzdelávania príslušníkov PZ je posilňovať úctu k ľudským právam, základným slobodám, zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Dohovore OSN o právach dieťaťa, NAP, Akčnom pláne predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných prejavov intolerancie, ako aj v ďalších strategických dokumentoch.

Na stredných odborných školách PZ v rámci pomaturitného kvalifikačného štúdia (základná policajná príprava – práporčička) je táto problematika obsiahnutá v školských vzdelávacích programoch a vyučuje sa v predmetoch:

- Základný policajný výcvik
 - oprávnenie policajta vykázat' zo spoločného obydlija podľa § 27a zákona o PZ,
 - polícia a ľudské práva, základné štátoprávne normy SR,
 - základné práva a slobody,
 - zdroje základných práv a slobôd,
 - historický vývoj ľudských práv.
- Služba poriadkovej polície/služba hraničnej a cudzineckej polície
 - oprávnenie vykázat' zo spoločného obydlija podľa § 27a zákona o PZ (príprava a vydávanie písomností súvisiacich s oprávnením vykázat' zo spoločného obydlija podľa § 27a zákona o PZ, komplexné integrované cvičenie, praktický nácvik realizácie oprávnenia vykázat' zo spoločného obydlija, taktika a postup policajta pri vykázaní osoby, spracovanie dokumentácie modelového prípadu v súlade s § 27a a § 29 zákona o PZ),
 - vykonávanie služobných zákrokov proti jednotlivým kategóriám osôb v rámci modelových situácií s prvkom domáceho násilia ako jednej z často sa vyskytujúcich situácií v policajnej praxi,
 - poskytovanie ochrany osobám povereným výkonom rozhodnutia podľa § 73 ods. 3 zákona o PZ,
 - odhaľovanie cezhraničnej trestnej činnosti (napr. obchodovania s ľuďmi).
- Právo
 - ústavné právo SR, II. hlava, druhý oddiel Ústavy SR – Základné ľudské práva a slobody,
 - priestupky proti občianskemu spolunažívaniu,

- praktické prijatie oznámenia o priestupku so spracovaním príslušných písomností na základe zadanej modelovej situácie,
- praktické riešenie modelových situácií hliadkou základného útvaru PZ na mieste spáchaného priestupku,
- praktické spracovanie písomnosti súvisiacich so skončením objasňovania priestupku,
- pojmy podľa 5. hlavy všeobecnej časti TZ (pojmy blízka osoba, chránená osoba),
- osobitná časť TZ (trestné činy znásilnenia, obchodovania s ľuďmi, týrania blízkej osoby a zverenej osoby).

- **Etika a psychológia policajnej práce**

- domáce násilie (agresia v domácom prostredí, podoby domáceho a rodinného násillia, násillie medzi partnermi v intímnych vzťahoch, faktory partnerskej agresie, žena ako obeť agresie a domáceho násillia, cyklus a dynamika domáceho násillia, psychologický profil a efektívna komunikácia s obeťou domáceho násillia),
- metóda SARA DN,
- domáce násillie (deti ako obeť domáceho násillia, charakteristika abuzívnych rodičov, incest a pedofília),
- viktimológia (náuka o obetiach trestných činov, komunikácia s obeťou trestných činov).

Toto vzdelávanie absolvujú všetci novoprijatí príslušníci PZ a získavajú ním kvalifikáciu na výkon štátnej služby príslušníka PZ.

Tabuľka č. 1 – Počet príslušníkov PZ – pomaturitné kvalifikačné štúdium (základná policajná príprava) – rok 2022

I. polrok 2022	275
II. polrok 2022	328
Rok 2022	603

Zdroj: centrum vzdelávania a psychológie, sekcia personálnych a sociálnych činností MV SR

Tabuľka č. 2 – Počet príslušníkov PZ – pomaturitné kvalifikačné štúdium (základná policajná príprava) – rok 2023

I. polrok 2023	230
II. polrok 2023	147
Rok 2023	377

Zdroj: centrum vzdelávania a psychológie, sekcia personálnych a sociálnych činností MV SR

Na stredných odborných školách PZ v rámci pomaturitného zdokonaľovacieho štúdia - špecializovaná policajná príprava je táto problematika obsiahnutá v školských vzdelávacích programoch a vyučuje sa v predmetoch a témach:

- Poriadková polícia, hraničná a cudzinecká polícia - oprávnenie policajta vykázať osobu zo spoločného obydllia podľa § 27a zákona o PZ,
 - praktické cvičenia na túto podtému podľa modelových situácií (poslucháči si nacvičujú postupy podľa osobitného zákona a interného predpisu

- vykonávanie služobných zákrokov v rámci modelových situácií s prvkom domáceho násilia).

- Právo

- polícia a základné ľudské práva,
- trestné právo hmotné, trestné právo procesné,
- NAP (poslucháči sú oboznámení s týmto materiálom).

- Psychológia policajnej práce

- komunikačné zručnosti,
- etika policajnej práce.

Tabuľka č. 3 – Počet príslušníkov PZ - pomaturitné zdokonaľovacie štúdium (špecializovaná policajná príprava) – rok 2022

I. polrok 2022	84
II. polrok 2022	105
Rok 2022	189

Zdroj: centrum vzdelávania a psychológie, sekcia personálnych a sociálnych činností MV SR

Tabuľka č. 4 – Počet príslušníkov PZ - pomaturitné zdokonaľovacie štúdium (špecializovaná policajná príprava) – rok 2023

I. polrok 2023	427
II. polrok 2023	477
Rok 2023	904

Zdroj: centrum vzdelávania a psychológie, sekcia personálnych a sociálnych činností MV SR

Vzdelávanie študentov Akadémie PZ k problematike násilia na ženách a domáceho násilia je realizované v rámci viacerých katedier.

Katedra kriminológie APZ implementuje informácie o NAP do vybraných tém v rámci povinných aj voliteľných predmetov, pre denných aj externých študentov bakalárskeho, magisterského aj doktorandského štúdia v nasledovných témach:

- Téma: Viktimológia (Osobnosť obete trestného činu). Študenti sú oboznámení so základnými pojmami ako poškodený a obeť. Pozornosť je zameraná na fázy viktimizácie či fázy prežívania ujmy s dôrazom aj na ženy ako obeť násilia. V súvislosti s problematikou násilia na ženách sú študentom do pozornosti dané aj typológie obetí či formy pomoci obetiam.

- Téma: Prevencia kriminality. Študenti sú oboznámení s druhmi prevencie podľa cieľových objektov a podľa adresáta s poukázaním aj na ženy – obeť násilia. Do pozornosti študentom sú dané aj vybrané národné preventívne stratégie, projekty a programy zamerané na prevenciu a elimináciu násilia na ženách. V rámci témy je

pozornosť venovaná analýze právneho prostredia v tejto oblasti a nepochybne aj medzinárodnej spolupráci v oblasti násilia na ženách v rámci priorit NAP.

- Téma: Aktuálne preventívne programy a Programy prevencie na celoštátnej a regionálnej úrovni. Študenti sú oboznámení s existenciou a realizáciou preventívnych programov, ktoré sú často zamerané na elimináciu a prevenciu násilia na ženách. Do pozornosti je daná spolupráca polície a mimovládnych, neziskových organizácií a inštitúcií v tejto oblasti.

- Téma: Kriminalita páchaná na ženách, deťoch a senioroch. S existenciou, obsahom a využitím NAP sú v rámci tejto témy študenti oboznámení v časti venujúcej pozornosť eliminácii a prevencii násilia na ženách. Do pozornosti sú dané strategické dokumenty venujúce pozornosť násiliu páchaného na ženách.

- Téma: Právne aspekty prevencie kriminality a Systém prevencie a organizácia prevencie v EÚ. Študenti sú v rámci týchto tém oboznámení s vybranými strategickými dokumentmi zastrešujúcimi danú problematiku, nevynímajúc NAP. Pozornosť je zameraná aj na medzinárodnú spoluprácu v oblasti násilia na ženách.

Informácie o existencii, implementácii a využití NAP sú študentom poskytnuté aj v rámci tém: Kriminalita mládeže, Prevencia kriminality mládeže a proti mládeži, Mravnostná 12 kriminalita, Kriminalita cudzincov, Kriminalita a menšinové komunity, Masmédia a kriminalita.

V roku 2023 absolvovalo vzdelávanie k uvedeným témam v rámci katedry kriminológie APZ celkovo 359 študentov.

Na katedre kriminológie APZ sú tiež každoročne spracovávané študentmi bakalárske a diplomové práce, ktoré sa vo svojom obsahu zameriavajú na problematiku násilia na ženách a možnosti jeho eliminácie.

Katedra spoločenských vied APZ v súlade so základnými cieľmi NAP pravidelne zaraďuje do výučby aktuálne otázky, týkajúce sa problematiky prevencie a eliminácie násilia na ženách s cieľom zvýšiť vnímavosť študentov voči akýmkoľvek formám a prejavom násilia. Študenti sú v primeranom rozsahu informovaní o súčasnom stave, najnovších trendoch, praktických príkladoch i spôsoboch riešenia uvedenej problematiky v domácej i zahraničnej bezpečnostnej praxi. V súlade s akreditovanými študijnými programami je táto problematika priebežne implementovaná do viacerých tém prednášok prednášok a seminárov z viacerých predmetov, napr.: Sociálna komunikácia, Psychológia, Sociológia a Etika. Je taktiež súčasťou seminárnej diskusie a študenti majú možnosť spracovávať na danú tému samostatné referáty, záverečné seminárne i kvalifikačné práce.

V roku 2023 študenti spracovávali nasledujúcich šesť tém záverečných bakalárskych a magisterských prác, ktoré korešpondovali s problematikou prevencie a eliminácie násilia na ženách: „Komunikácia s obeťou násilia vo verejnej správe“; „Traumatizovanie plynúce zo zanedbávania detskej obete“; „Kriminalita žien“; „Špecifiká výsluchu detskej obete“; „Špecifiká psychickej záťaže vyplývajúcej z povahy výkonu služby príslušníka PZ“ a „Úzkosť ako súčasť pomáhajúcej profesie“.

Členovia katedry spoločenských vied APZ tiež participovali na aktivitách súvisiacich so spracovávaním dizertačných prác s relevantnou problematikou v rámci doktorandského štúdia

(napr. „Práva a potreby obetí trestných činov v systémoch preventívnej politiky vybraných krajín EÚ“, „Pomoc obetiam násilných trestných činov v podmienkach SR“, „Postavenie a ochrana obetí trestných činov pri realizácii procesného úkonu – výsluchu“).

Dňa 09. februára 2023 sa zástupca katedry spoločenských vied APZ zúčastnil multidisciplinárneho vzdelávania v Partizánskom v rámci projektu „Podpora ochrany detí pred násilím“ pod záštitou ÚPSVR.

Katedra vyšetovania APZ implementuje problematiku násilia na ženách a domáceho násilia v rámci prednášok a seminárov v týchto predmetoch a témach:

- Študijný program Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, magisterský stupeň, denná a externá forma, povinný predmet „Teória vyšetovania“ – téma „Metodika vyšetovania obchodovania s ľuďmi a deťmi“. V roku 2022 tento predmet absolvovalo 49 denných študentov a 76 externých študentov. V roku 2023 tento predmet absolvovalo 49 denných študentov (ZS AR 2022/2023) a 62 externých študentov (LS AR 2022/2023).
- Študijný program Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, magisterský stupeň, denná a externá forma, povinne voliteľný predmet „Teória a metodika vyšetovania 1“ – témy „Metodika vyšetovania znásilnenia a sexuálneho násilia“ a „Metodika vyšetovania domáceho násilia“. V roku 2022 tento predmet absolvovalo 63 denných študentov a 71 externých študentov, v roku 2023 tento predmet absolvovalo 102 denných študentov (ZS AR 2022/2023 – 63 denných študentov, ZS AR 2023/2024 – 39 denných študentov) a 61 externých študentov (LS AR 2022/2023).
- Študijný program Bezpečnostnoprávna ochrana osôb a majetku, magisterský stupeň, externá konverzná forma, povinný predmet „Teória a prax vyšetovania“ – téma „Metodika vyšetovania trestných činov proti slobode a ľudskej dôstojnosti a trestné činy proti rodine a mládeži (lúpeže, vydieranie, hrubý nátlak, nátlak, znásilnenie, sexuálne násilie, obchodovanie s ľuďmi a deťmi, domáce násilie, ohrozovanie mravnosti)“. V roku 2022 tento predmet absolvovalo 17 externých študentov, v roku 2023 to bolo 20 externých študentov.
- Špecializačné policajné štúdium pre absolventov civilných a vojenských vysokých škôl – špecializácia vyšetovanie, externá forma, predmet „Teória a prax vyšetovania“ – témy „Metodika vyšetovania sexuálnych a mravnostných trestných činov“, „Metodika vyšetovania domáceho násilia“ a „Metodika vyšetovania obchodovania s ľuďmi a deťmi“. V roku 2022 toto štúdium absolvovalo 34 účastníkov, v roku 2023 ho absolvovalo 104 externých študentov (ZS AR 2022/2023 – 26 externých študentov, LS AR 2022/2023 – 39 externých študentov, ZS AR 2023/2024 – 39 externých študentov).
- Špecializačné policajné štúdium pre absolventov civilných a vojenských vysokých škôl – špecializácia poriadková polícia, externá forma, predmet „Služby PZ“ – téma „Metodika vyšetovania domáceho násilia“. Za hodnotené obdobie toto štúdium absolvovalo 40 externých študentov (ZS AR 2022/2023 – 22 externých študentov, LS AR 2022/2023 – 9 externých študentov, ZS AR 2023/2024 – 9 externých študentov).

V AR 2022/2023 boli úspešne obhájené 4 diplomové práce, ktorých téma súvisí s predmetnou problematikou, a to konkrétne: „Postup vyšetovateľa PZ pri vyšetovaní týrania žien a detí“,

„Postup vyšetrovateľa PZ pri vyšetrowaní trestného činu sexuálneho zneužívania“, „Teoretické a právne aspekty vyšetrowania trestného činu obchodovania s ľuďmi“ a „Osobitosti vyšetrowania trestných činov proti životu“. Katedrou vyšetrowania APZ boli vypísané aj nové témy záverečných prác, ktoré sú zamerané na problematiku násilia páchaného na ženách, a to napr. „Osobitosti vyšetrowania trestných činov proti ľudskej dôstojnosti“, „Postup vyšetrovateľa PZ pri vyšetrowaní trestných činov znásilnenia a sexuálneho násilia“, „Teoretické a právne aspekty vyšetrowania stalkingu – nebezpečného prenasledovania“, „Právne a psychologické aspekty vyšetrowania násilných trestných činov s poškodenými obzvlášť zraniteľnými obeťami“, „Spolupráca oprávnených subjektov na národnej a medzinárodnej úrovni pri vyšetrowaní trestného činu obchodovania s ľuďmi“, „Zefektívnenie prípravného konania prostredníctvom realizácie výsluchu obzvlášť zraniteľnej obeť v špeciálnej výsluchovej miestnosti“.

Problematika súvisiaca s násilím na ženách a domácim násilím je rozvíjaná aj v rámci *celoživotného vzdelávania príslušníkov PZ*.

Od apríla 2019 až do novembra 2022 bol na APZ v spolupráci s P PZ realizovaný vzdelávací program v rámci projektu „*Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov*“, zameraný na získanie nových teoretických vedomostí a praktických zručností policajtov (vyšetrovateľov PZ a poverených príslušníkov PZ) pri výsluchu a práci s detskými obeťami a ďalšími obzvlášť zraniteľnými obeťami trestných činov. Ide o odbornú prípravu vo forme 5-dňového kurzu zameranú na identifikáciu obzvlášť zraniteľných obeť, ich potrieb a komunikáciu s obeťami s rešpektom, citlivo a profesionálne. Obsah kurzu je orientovaný aj na výsluchy a prácu s obeťami násilia na ženách a domáceho násilia. V rámci kurzu účastníci absolvovali aj praktický nácvik modelových situácií v špeciálnej výsluchovej miestnosti. Doposiaľ (stav k 31. decembru 2023) bolo v rámci tohto projektu vyškolených 427 policajtov, t. j. bol presiahnutý celkový cieľový počet preškolených policajtov v rámci tohto projektu (350). V roku 2022 sa uskutočnilo 14 kurzov, na ktorých bolo vyškolených spolu 138 policajtov, v roku 2023 sa v rámci udržateľnosti projektu uskutočnil 1 kurz, na ktorom bolo vyškolených 12 policajtov.

Od februára 2023 realizovala APZ v spolupráci s P PZ a KMC špecializovaný vzdelávací program v rámci projektu „*Zlepšenie ochrany záujmov obeť – posilnenie kapacít a postupov boja proti násilium na ženách a domácemu násilium*“, určený pre vyšetrovateľov PZ, ktorí sa v prevažnej miere venujú vyšetrowaniu prípadov násilia na ženách a domáceho násilia. V rámci tohto projektu bolo v roku 2023 formou 4-dňových kurzov vyškolených spolu 131 vyšetrovateľov PZ špecializujúcich sa na danú problematiku. Obsahová príprava tohto vzdelávacieho programu a schvaľovanie akreditačnou komisiou prebiehalo v roku 2022.

Odbor prevencie kriminality KMV SR v participácii s odborom poriadkovej polície P PZ realizoval v období od 24. mája 2022 do 14. decembra 2022 v rámci Plánu obnovy vzdelávania príslušníkov PZ základných útvarov PZ so zameraním na tému „*Zlepšenie komunikácie s obeťami trestných činov*“. Toto vzdelávanie sa uskutočnilo formou 11 dvojdnových školení, ktoré absolvovalo 331 príslušníkov PZ. V rámci tohto vzdelávania bola pozornosť venovaná aj cieľovým skupinám obeť násilia na ženách a domáceho násilia, napr. v rámci tém „*Identifikácia potrieb obeť domáceho násilia, výcvik odhadu rizika, príklady dobrej praxe s obeťou v SR*“ alebo „*Základné postupy policajtov prvého kontaktu pri komunikácii s obeťou protiprávneho činu (so zameraním na domáce násilie)*“.

Odbor kriminálnej polície P PZ organizoval v dňoch 10. októbra až 12. októbra 2022 v Poprade vzdelávaciu aktivitu „*Vyšetrovateľské dni 2022*“ na tému obzvlášť zraniteľných obetí, určenú pre vyšetrovateľov PZ odborov kriminálnej polície KR PZ a OR PZ. Cieľom tejto vzdelávacej aktivity bola analýza a hodnotenie výsledkov a poznatkov doterajšej aplikačnej praxe orgánov činných v trestnom konaní v súvislosti so zákonom č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predmetnej vzdelávacej aktivity sa zúčastnilo 59 vyšetrovateľov PZ, ako aj pozvaní hostia z GP SR, ÚPSVR a ďalších inštitúcií participujúcich na riešení týchto prípadov, znalci, ako aj zástupcovia mimovládnej organizácie Náruč Žilina zaoberajúcou sa pomocou obetiam trestných činov.

V rámci ďalších aktivít k problematike prevencie a eliminácie násilia na ženách absolvovali v roku 2022 príslušníci PZ napríklad nasledovné vzdelávania:

- zasadnutie „*Regionálnej platformy pre pomoc obetiam trestných činov na úrovni Trnavského kraja so zameraním na násilie na ženách*“ (1 policajtká z OR PZ v Galante),
- „*Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách pre Bratislavský kraj na roky 2021 – 2023*“ (2 policajtky KR PZ v Bratislave),
- v máji 2023 sa 1 policajtká KR PZ v Bratislave zúčastnila kurzu organizovaného CEPOL v Poľsku na tému „*Prevencia kriminality mladistvých a domáceho násilia*“.

V rámci ďalších aktivít k problematike prevencie a eliminácie násilia na ženách a domáceho násilia absolvovali príslušníci PZ nasledovné pracovné stretnutia a vzdelávania organizované inými subjektmi:

Organizované regionálnymi úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny:

- „*Podpora ochrany detí pred násilím*“ - pracovné stretnutie,
- „*Problematika násilia páchaného na deťoch*“ - koordinačné stretnutie,
- „*Deti ako obeť domáceho násilia*“ - online konferencia,
- „*Multidisciplinárne pracovné stretnutie*“ – organizované koordinátorom prevencie násilia páchaného na deťoch v Bratislave,
- „*Multidisciplinárna komisia CAN*“ – zasadnutie komisie,
- „*Nastavenie efektívnej stratégie a riešenie rovesníckeho násilia*“ – multidisciplinárne vzdelávanie,
- „*Dieťa traumatizované v blízkych vzťahoch*“ – vzdelávanie,
- „*Zvyšovanie efektívnosti postupov v záujme zabezpečenia včasnej ochrany obetí násilia*“ – pracovné stretnutie,
- „*Problematika násilia a možnosti využívania psychologických služieb OZ IPčka*“ – pracovné stretnutie.

Organizované Bratislavským samosprávnym krajom:

- „*Regionálny akčný plán na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách*“ – stretnutie pracovnej skupiny.

Organizované Nitrianskym samosprávnym krajom:

- „*Fórum k participatívnejmu procesu pre tvorbu Regionálneho akčného plánu Nitrianskeho samosprávneho kraja na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027*“ – pracovné stretnutie,

- „Realizácia akčného plánu na prevenciu a elimináciu násilia páchaného na ženách na roky 2023 – 2027“ – rokovanie.

Organizované Centrom sociálnych služieb v Krupine:

- „Modriny na duši“ – vzdelávanie.

Organizované mimovládnyimi organizáciami:

- Krízové centrum Nádej, Bratislava - „Koordinačné stretnutie na úseku problematiky domáceho násilia“ – pracovné stretnutie,

- OZ MYMAMY, Prešov - „Odhad nebezpečenstva pri práci so ženami zažívajúcimi násilie“ – vzdelávanie,

- LUNA, Trenčín - „Súčinnostné stretnutie s tematikou domáceho násilia“ – pracovné stretnutie,

- OZ Bezpečný prístav, Košice – pracovné stretnutie v spolupráci s Okresným úradom Košice,

- OZ Žena v tiesni – pracovné stretnutie v Žiline.

2.14 Vytvorenie pracovnej skupiny zloženej zo psychologov, špeciálnych pedagógov, sociálnych pedagógov, sociálnych pracovníkov, liečebných pedagógov, pedagógov a zástupcov nezávislých expertov z prostredia MNO s cieľom vytvorenia relevantných vstupov k možnosti zavedenia kvalitnej, veku primeranej a rešpektujúcej sexuálnej a vzťahovej výchovy do vzdelávacieho kurikula v školách, s ohľadom na právo detí na vzdelanie a rešpektujúc právo rodičov na výchovu svojich detí.

2. Prevencia násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
14.	Vytvorenie pracovnej skupiny zloženej zo psychologov, špeciálnych pedagógov, sociálnych pedagógov, sociálnych pracovníkov, liečebných pedagógov, pedagógov a zástupcov nezávislých expertov z prostredia MNO s cieľom vytvorenia relevantných vstupov k možnosti zavedenia kvalitnej, veku primeranej a rešpektujúcej sexuálnej a vzťahovej výchovy do vzdelávacieho kurikula v školách, s ohľadom na právo detí na vzdelanie a rešpektujúc právo rodičov na výchovu svojich detí.	Vytvorenie pracovnej skupiny	2022	MŠVVŠ SR	MPSVR SR

MŠVVaŠ SR:

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pripravilo nové kurikulum pre základné školy a na vypracovaní kľúčových dokumentov pracovalo viac ako 300 expertov. Kľúčové

dokumenty prechádzali 3 kolami verejných konzultácií, do ktorých sa zapájala učiteľská aj rodičovská verejnosť.

Od začiatku školského roka 2023/2024 začalo s postupným zavádzaním systémových zmien prvých 39 základných škôl. Ich zoznam je dostupný tu: <https://vzdelavanie21.sk/skoly-postupne-zavadzanie-svp/>.

Ďalšie základné školy, ktoré majú záujem vzdelávať od školského roka 2024/2025 svojich prvákov a prváčky po novom, sa môžu prihlásiť prostredníctvom elektronického formulára na stránke <https://vzdelavanie21.sk/>. Registrácia na daný školský rok bola pre školy otvorená do 19. decembra 2023.

Na základe počtu prihlásených škôl bude pripravená efektívna podpora, keďže prioritou rezortu je školám so zmenami pomôcť. Registrované školy budú môcť využiť úzku spoluprácu s tímom odborníkov z NIVaM-u a Regionálnych centier podpory učiteľov a zároveň dostanú pomocnú ruku pri tvorbe svojich školských vzdelávacích programov a taktiež mentoring či ďalšie vzdelávania pre pedagogických zamestnancov a manažment školy.

Zároveň v neposlednom rade MŠVVaŠ SR podporilo kampaň pre prevenciu násillia na ženách pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násillia na ženách, ktorý na 25. novembra vyhlásila OSN v roku 1999. Minister školstva sa zúčastnil diskusie na Obchodnej akadémii na Nevádzovej ulici v Bratislave za účasti prezidentky SR Zuzany Čaputovej. Po diskusii v areáli školy symbolicky zasadili cibulky oranžových tulipánov, nakoľko oranžová farba upozorňuje na násillie páchané na ženách. Bližšie informácie na webovom sídle ministerstva: <https://www.minedu.sk/medzinarodny-den-proti-nasilliu-pachaneho-na-zenach/>.

MŠVVaŠ SR navrhuje aktualizovať do ďalšieho obdobia nasledovne: MŠVVaŠ SR podporí prevenciu a bezpečnosť na školách, ochranu duševného zdravia žiačok a žiakov a podporí kampaň pre prevenciu násillia na ženách pri príležitosti Medzinárodného dňa eliminácie násillia na ženách.

2.15 Informovať verejnosť ako včas rozpoznať násillie páchané na ženách a o možnostiach pomoci (s osobitným zreteľom na špecificky ohrozené skupiny žien).

2. Prevencia násillia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
15.	Informovať verejnosť ako včas rozpoznať násillie páchané na ženách a o možnostiach pomoci (s osobitným zreteľom na špecificky ohrozené skupiny žien).	Priebežná aktualizácia informácií na webstránke zastavmenasillie.gov.sk	2023	MPSVR SR	KMC

KMC:

V roku 2023 KMC v spolupráci s Anasoft Litera pripravilo a verejnosti sprístupnilo *osvetovú web stránku na prevenciu sexuálneho násillia* <https://www.nenamotajsa.sk/>, ktorá poskytuje informácie pre potenciálne obeť sexuálneho zneužívania a násillia, rodičov ohrozených detí

a odborníkov a odborničky. Stránka osobitne edukuje o rizikách a prejavoch groomingu a možnostiach ochrany a podpory jeho obetí.

V roku 2023 pokračovali *informačno-osvetové aktivity na FB stránkach KMC* <https://www.facebook.com/kmcpnz> a <https://www.facebook.com/zastavme.nasilie>. Príspevky okrem partnerského násilia zahŕňali aj tému sexualizovaného násilia a informácie sa týkali tak činnosti KMC ako aj činnosti iných inštitúcií a organizácií.

MVO:

OZ MyMamy priebežne aktualizuje a pridáva informácie pre verejnosť, ako včas rozpoznať násilie páchané na ženách a o možnostiach pomoci na stránke www.mymamy.sk a na sociálnych sieťach organizácie.

Prioritná oblasť č. 3: Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)

3.1 Zber dát o využívaní neodkladných opatrení a iných civilnoprávných prostriedkov v súvislosti s vykázaním.

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
1.	Zber dát o využívaní neodkladných opatrení a iných civilnoprávných prostriedkov v súvislosti s vykázaním.	% podiel podaných neodkladných opatrení z celkového počtu vykázaní	každoročne od 2022	MS SR	IC

MS SR:

10 IC za obdobie roka 2023 obdržalo 1200 záznamov o vykázaní, resp. informácií o obetiach domáceho násilia (z toho 1090 žien, 132 mužov) na základe vykázaní. V nadväznosti na vykázanie podali IC za sledované obdobie 314 návrhov na vydanie neodkladného opatrenie (z toho 210 boli obeťami ženy a 21 muži), t.j. % podiel podaných neodkladných opatrení z celkového počtu vykázaní je 19,26% (v prípade žien 15,91%).

3.2 Aktívne participovať na príprave smernice EÚ k násiliu na ženách

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
2.	Aktívne participovať na príprave smernice EÚ k násiliu na ženách	Počet stretnutí s účasťou SK	2023	MS SR	MPSVR SR

MS SR:

Slovenská republika sa zúčastňovala všetkých rokovaní k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o boji proti násiliu na ženách a domácemu násiliu. V júni 2023 Rada schválila text všeobecného prístupu aj s podporou SR. Odvtedy prebiehajú rokovania v trialógu k návrhom Európskeho parlamentu, ktoré vedie predsedníctvo.

MPSVR:

MPSVR v spolupráci s KMC a so špecializovanými službami pre ženy pripravuje Stratégiu rozvoja sociálnych služieb, ktorá má za cieľ zvýšenie koordinácie, efektivity a adresnosti služieb vo vzťahu k potrebám žien zažívajúcim násilie a ich detí.

3.3 Výberové zisťovanie „Rodovo podmienené násilie“

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
3.	Výberové zisťovanie „Rodovo podmienené násilie“	Realizovaný zber údajov, Vydaná tlačová správa, Záverečná správa s ukazovateľmi prevalence rodovo podmieneného násillia	2021 - 2022	IVPR	Eurostat

Úloha bola splnená.

IVPR:

Inštitút pre výskum práce a rodiny vydal v roku 2023 publikáciu s názvom Rodovo podmienené násilie na ženách spracovanú autorom Danielom Gerberym. Reprezentatívny výskum „*Rodovo podmienené násilie na ženách*“ predstavuje unikátne výberové zisťovanie, ktoré aktualizuje a rozširuje existujúce poznatky o násilí na ženách na Slovensku. Tento výskum, realizovaný na vzorke 5 000 žien, bol pripravený v spolupráci s Eurostatom – Štatistickým úradom Európskej Únie ako pilotné overenie metodológie skúmania rodovo podmieneného násillia, ktoré by sa malo v blízkej budúcnosti stať súčasťou pravidelných harmonizovaných zisťovaní v rámci EÚ.

3.4 Na základe výsledkov projektu Eurostat vypracovanie hodnotiacej správy s odporúčaniami na národné zisťovanie do budúcnosti

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
4.	Na základe výsledkov projektu Eurostat vypracovanie hodnotiacej správy s odporúčaniami na národné zisťovanie do budúcnosti	Hodnotiaca správa s odporúčaniami pre budúce národné zisťovania rodovo podmieneného násillia	2023	IVPR	

Úloha bola splnená.

IVPR:

Inštitút pre výskum práce a rodiny vydal v roku 2023 publikáciu s názvom Rodovo podmienené násilie na ženách spracovanú autorom Danielom Gerberym. Reprezentatívny výskum „Rodovo podmienené násilie na ženách“ predstavuje unikátne výberové zisťovanie, ktoré aktualizuje a rozširuje existujúce poznatky o násilí na ženách na Slovensku. Tento výskum, realizovaný na vzorke 5 000 žien, bol pripravený v spolupráci s Eurostatom – Štatistickým úradom Európskej Únie ako pilotné overenie metodológie skúmania rodovo podmieneného násillia, ktoré by sa malo v blízkej budúcnosti stať súčasťou pravidelných harmonizovaných zisťovaní v rámci EÚ.

3.6 Priebežne monitorovať postupy polície pri aplikácii oprávnenia vykázat' zo spoločného obydliia podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
6.	Priebežne monitorovať postupy polície pri aplikácii oprávnenia vykázat' zo spoločného obydliia podľa § 27a zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Počet vykázaných osôb Počet porušení vykázania	Priebežne s hodnotením k 31.12.2027	MV SR	-

MV SR:

Úloha sa plní priebežne.

P PZ priebežne monitoruje a vyhodnocuje využívanie inštitútu oprávnenia vykázat' zo spoločného obydliia podľa § 27a zákona o PZ, a to na základe údajov, ktoré sú mesačne zasielané jednotlivými KR PZ.

V roku 2022 bolo príslušníkmi PZ realizovaných 997 vykázaní zo spoločného obydliia, vykázaných bolo 956 mužov a 41 žien.

Z celkového počtu vykázaní za rok 2022 bolo evidovaných:

- 54 prípadov konania vykázanej osoby na zmarenie vykázania, z toho bolo 36 prípadov kvalifikovaných ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) TZ,
- 14 prípadov porušenia zákazu priblíženia, z toho 4 prípady boli kvalifikované ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) TZ.

V roku 2023 bolo príslušníkmi PZ vykázaných zo spoločného obydliia 1 272 osôb, čo predstavuje v medzioročnom porovnaní viac o 275 osôb (997 vykázaných osôb zo spoločného obydliia v roku 2022).

Vykázaných bolo 1 203 mužov a 69 žien.

Z celkového počtu vykázaní za rok 2023 bolo evidovaných:

- 45 prípadov konania vykázanej osoby na zmarenie vykázania, z toho bolo 44 prípadov kvalifikovaných ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) TZ,
- 14 prípadov porušenia zákazu priblíženia, z toho 1 prípad bol kvalifikovaný ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) TZ.

Tabuľka č. 5 – Vykázanie zo spoločného obydľia za rok 2022 – prehľad sledovaných ukazovateľov SR a kraje

	SR	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE
Počet prípadov vykázania	997	162	74	107	60	129	56	115	294
Počet vykázaných mužov	956	155	73	98	57	124	55	112	282
Počet vykázaných žien	41	7	1	9	3	5	1	3	12
Počet vykázaní podľa vzťahu vykázanej osoby k ohrozenej osobe									
- manželský	326	45	17	45	20	43	14	51	91
- druh - družka	299	60	26	29	22	30	23	24	85
- rodič - dieťa	250	26	19	23	16	41	16	26	83
- rozvedení manželia, bývalí druhovia	31	5	5	2	1	4	0	6	8
- súrodenecký	46	7	1	5	0	8	1	8	16
- zať/svokra, zať/svokor	6	0	1	1	0	0	0	1	3
- spolubývajúci	22	12	1	1	1	0	2	2	3
- iné (nájomník)	9	5	1	0	0	1	0	0	2
- vnuk – starý rodič	10	2	2	1	0	2	0	0	3
Počet prípadov konania vykázanej osoby na zmarenie vykázania	54	14	1	2	1	1	9	9	17
Počet zistených prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) TZ	36	6	1	0	2	1	7	6	13
Počet prípadov porušenia zákazu priblíženia podľa § 27a ods. 2 zákona o PZ	14	0	0	0	1	3	0	5	5
Počet zistených prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) TZ	4	0	0	1	0	3	0	0	0
Počet vykázaní vyhodnotených nadriadeným ako neoprávnené	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet prípadov ukončenia vykázania podľa § 27a ods. 10 zákona o PZ	11	7	0	2	0	0	2	0	0
Počet prípadov zmareného vykázania konaním ohrozenej osoby	6	1	0	0	1	0	4	0	0
Počet prípadov zmarenia preverenia dodržiavania vykázania podľa § 27a ods. 11 zákona o PZ	4	2	0	0	0	0	0	1	1
Počet sťažností proti vykázaniu zo spoločného obydľia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet podaných návrhov ohrozenej osoby príslušnému súdu podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) CSP	28	9	2	4	0	2	3	0	8
Počet súdmi vydaných neodkladných opatrení súdu podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) CSP	25	10	2	4	0	2	2	1	4
Počet žiadostí ohrozených osôb o kontrolu dodržiavania obmedzenia uloženého neodkladným opatrením súdu	2	0	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: odbor poriadkovej polície P PZ

Tabuľka č. 6 – Vykázanie zo spoločného obydľia za rok 2023 – prehľad sledovaných ukazovateľov SR a kraje

	SR	BA	TT	NR	TN	ZA	BB	PO	KE
Počet prípadov vykázania	1272	156	106	149	134	125	71	143	388
Počet vykázaných mužov	1203	149	100	132	124	119	68	142	369
Počet vykázaných žien	69	7	6	17	10	6	3	1	19
Počet vykázaní podľa vzťahu vykázanej osoby k ohrozenej osobe									
- manželský	395	43	29	55	44	36	16	60	112
- druh - družka	418	64	35	42	52	40	30	40	115
- rodič - dieťa	293	29	29	27	22	32	16	29	109
- rozvedení manželia, bývalí druhovia	43	2	6	9	6	5	1	6	8
- súrodenecký	64	7	2	9	5	5	3	6	27
- zat'/svokra, zat'/svokor	13	1	1	3	1	1	1	0	5
- spolubývajúci	25	6	2	3	2	2	2	2	6
- iné (nájomník)	12	4	0	0	2	2	1	0	3
- vnuk – starý rodič	12	0	4	1	0	2	1	1	3
Počet prípadov konania vykázanej osoby na zmarenie vykázania	45	9	2	8	3	0	3	3	17
Počet zistených prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. h) TZ	44	3	3	4	2	0	6	5	21
Počet prípadov porušenia zákazu priblíženia podľa § 27a ods. 2 zákona o PZ	14	2	2	2	0	0	0	2	6
Počet zistených prečinov marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. i) TZ	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Počet vykázaní vyhodnotených nadriadeným ako neoprávnené	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet prípadov ukončenia vykázania podľa § 27a ods. 10 zákona o PZ	10	1	1	2	0	0	3	0	3
Počet prípadov zmareného vykázania konaním ohrozenej osoby	6	1	1	2	0	0	0	1	1
Počet prípadov zmarenia preverenia dodržiavania vykázania podľa § 27a ods. 11 zákona o PZ	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Počet sťažností proti vykázaniu zo spoločného obydľia	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Počet podaných návrhov ohrozenej osoby príslušnému súdu podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) CSP	58	10	9	13	4	0	5	2	15
Počet súdmi vydaných neodkladných opatrení súdu podľa § 325 ods. 2 písm. e), f) a h) CSP	49	7	8	11	4	0	4	2	13
Počet žiadostí ohrozených osôb o kontrolu dodržiavania obmedzenia uloženého neodkladným opatrením súdu	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Zdroj: odbor poriadkovej polície P PZ

3.7 Vypracovať analýzu dát z verejných zdrojov o výskyte domáceho násilia a násilia na ženách

3. Integrované politiky a zber údajov (koordinovaný prístup založený na poznatkoch)					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
7.	Vypracovať analýzu dát z verejných zdrojov o výskyte domáceho násilia a násilia na ženách	Analýza dát	2023	IVPR	-

Úloha bola splnená.

IVPR:

Inštitút pre výskum práce a rodiny vydal v roku 2023 publikáciu s názvom Rodovo podmienené násilie na ženách spracovanú autorom Danielom Gerberym. Údaje prezentované v publikácii boli získané v rámci rovnomenného reprezentatívneho výskumu „Rodovo podmienené násilie na ženách“.

Prioritná oblasť č. 4: Efektívne postihovanie násilia na ženách

4.1 Pri novele Trestného zákona navrhnuť úpravu skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia a sexuálneho násilia na základe súčasných ľudskoprávných prístupov a skutkovú podstatu trestného činu domáceho násilia

4. Efektívne postihovanie násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
1.	Pri novele Trestného zákona navrhnuť úpravu skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia a sexuálneho násilia na základe súčasných ľudskoprávných prístupov a skutkovú podstatu trestného činu domáceho násilia	Novelizovaný akt	2022	MS SR	MPSVR SR

MS SR:

Ministerstvo spravodlivosti predložilo návrh úpravy skutkovej podstaty trestného činu znásilnenia a sexuálneho násilia na základe súčasných ľudsko-právných prístupov a skutkovú podstatu trestného činu domáceho násilia, tento návrh však nebol schválený. Trestného zákona tieto zmeny neobsahuje.

KMC:

KMC sa na pôde Ministerstva spravodlivosti SR podieľalo na príprave novelizácie trestných činov proti ľudskej dôstojnosti podľa II. Hlavy 2. časti Trestného zákona.

4.3 Vytvorenie špecializovaných tímov pre vyšetrowanie násilia na ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia.

4. Efektívne postihovanie násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
3.	Vytvorenie špecializovaných tímov pre vyšetrowanie násilia na ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia.	Počet vyškolených vyšetrowateľov pre vyšetrowanie prípadov násilia na ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia	31.12.2027	MV SR	KMC z NFM

Úloha sa plní priebežne.

MV SR:

Plnenie úlohy bolo v hodnotenom období realizované v rámci partnerského projektu „Zlepšenie ochrany záujmov obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácomu násiliu“, financovaného prostredníctvom NFM (prijímateľ IVPR). V tomto projekte bolo v roku 2023 na APZ vyškolených celkovo 131 vyšetrowateľov PZ, špecializujúcich sa na vyšetrowanie trestnej činnosti súvisiacej s násilím na ženách a domácim násilím. V roku 2022 prebiehala obsahová príprava predmetného vzdelávacieho programu a schvaľovanie akreditačnou komisiou.

„Tímom“ sa pre účely hodnotenia tejto úlohy rozumie minimálne dvaja vyškolení vyšetrowatelia v rámci jedného útvaru PZ.

K 31. decembru 2023 sú na danú problematiku vyškolení minimálne po dvaja vyšetrowatelia na 48 odboroch kriminálnej polície OR PZ v rámci SR a po jednom vyšetrowateľovi na 4 odboroch kriminálnej polície OR PZ v rámci SR (z celkového počtu 53 OR PZ). Zároveň je vyškolený jeden vyšetrowateľ PZ na každom odbore kriminálnej polície KR PZ v rámci SR (8 KR PZ).

Predpoklad pre špecializáciu vyšetrowateľov PZ kreuje aj projekt „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov“, ktorého súčasťou je aj špecializované vzdelávanie policajtov (vyšetrowateľov PZ a poverených príslušníkov PZ) na APZ, ktorí vypočúvajú deti a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť, ako napr. obeť domáceho násilia, znásilnenia, sexuálneho násilia, sexuálneho zneužívania a podobne. Doposiaľ bolo v rámci tohto projektu vyškolených 427 policajtov, z toho v roku 2023 toto vzdelávanie v rámci udržateľnosti projektu absolvovalo 12 policajtov.

4.4 Zvýšenie počtu špecializovaných výsluchových miestností pre vyšetrowanie násilia na ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia

4. Efektívne postihovanie násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
4.	Zvýšenie počtu špecializovaných výsluchových miestností pre vyšetrowanie násilia na	Počet zriadených špeciálnych výsluchových miestností	Vyhodnotenie k 31.12.2027	MV SR (z fondu EÚ ISF/AMIF)	KMC z NFM

	ženách vrátane znásilnenia a sexuálneho násilia				
--	---	--	--	--	--

Úloha sa plní priebežne.

MV SR:

Predmetná úloha bola v hodnotenom období plnená najmä v rámci realizácie projektov, zameraných na ochranu obzvlášť zraniteľných obetí trestných činov budovaním vhodne prispôsobených úradných miestností určených na výsluch obzvlášť zraniteľných obetí trestných činov, t. j. tzv. špeciálnych výsluchových miestností.

PZ má v súčasnosti (stav k 31. decembru 2023) zriadených v rámci projektov celkovo 17 špeciálnych výsluchových miestností.

Tabuľka č. 7 – Projekt „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov“ – plánované špeciálne výsluchové miestnosti - rok 2022

Bratislava - APZ	1
Bratislava IV	1
Malacky	1
Trnava	1
Senica	1
Nitra	1
Nové Zámky	1
Bánovce nad Bebravou	1
Dolný Kubín	1
Banská Bystrica	1
Lučenec	1
Poprad	1
Prešov	1
Košice	1
Michalovce	1

Zdroj: odbor kriminálnej polície P PZ

Tabuľka č. 8 – Špeciálne výsluchové miestnosti pre obeť trestných činov zriadené v rámci PZ - rok 2023

	Počet	Finančný zdroj	Stav
Projekt <i>„Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov“</i>	15	ISF/AMIF/ EÚ	ukončené 8/2023
Projekt <i>„Boj proti obchodovaniu s ľuďmi a aplikácia nástrojov na jej predchádzanie“</i>	2	ISF/AMIF /EÚ	ukončené 12/2023
Projekt <i>„Zlepšenie ochrany záujmov obeť – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácejmu násiliu“</i>	8 (v procese budovania)	NFM/ prijímateľ IVPR	v realizácii do 4/2024

K stavu jednotlivých projektov uvádzame tieto informácie.

V rámci projektu odboru kriminálnej polície P PZ „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov, SK 2017 ISF SC5/NC4/A1/P1 (doba realizácie projektu od roku 2018 do roku 2021, s predĺžením do 31. augusta 2023), financovaného prostredníctvom Fondu pre vnútornú bezpečnosť ISF/AMIF, bolo zriadených celkovo 15 špeciálnych výsluchových miestností pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov.

V roku 2019 bola v rámci tohto projektu ako prvá zriadená špeciálna výsluchová miestnosť na APZ v Bratislave, ktorá slúži prioritne na výučbu, ale aj pre potreby praxe. V prvom polroku 2023 sa riešilo v rámci tohto projektu dodanie technického vybavenia (kamier) do ďalších 14 špeciálnych výsluchových miestností, ktoré boli postupne odovzdané do užívania a začínajú sa využívať. Proces dokončenia dlhodobo blokovali problémy pri verejnom obstarávaní a následne stúpajúce ceny materiálov (techniky a elektrotechniky) na trhu.

Tabuľka č. 9 – Projekt „Špeciálne výsluchové miestnosti pre detské obeť a ďalšie obzvlášť zraniteľné obeť trestných činov“ – lokalizácia špeciálnych výsluchových miestností

Bratislava - APZ	APZ, ul. Sklabinská č. 1
Bratislava IV	OR PZ, ul. M. Sch. Trnavského č. 1
Malacky	OR PZ, ul. Zámocká č. 5
Trnava	KR PZ, ul. Kollárova č. 31
Senica	OR PZ, ul. Hviezdoslavova č. 475
Nitra	OR PZ, Nábřežie mládeže č. 1
Nové Zámky	budova MV SR, ul. SNP č. 3
Bánovce nad Bebravou	OR PZ, dislokovaná budova ul. SNP č. 651
Dolný Kubín	OR PZ, ul. Bysterecká č. 2067/5
Banská Bystrica	OR PZ, ul. Okružná č. 19
Lučenec	OR PZ, Tuhárske námestie č. 12
Poprad	budova MV SR, Nábřežie Jána Pavla II č. 16
Prešov	OR PZ, ul. Vajanského č. 6519/32
Košice	OR PZ, ul. Rampová č. 7, Košice
Michalovce	OR PZ, ul. Hollého č. 46

Zdroj: odbor kriminálnej polície P PZ

Národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ realizovala do decembra 2023 projekt „Boj proti obchodovaniu s ľuďmi a aplikácia nástrojov na jej predchádzanie“, SK 2019 ISF SC5/NC4/A1/P2, v rámci ktorého bolo z ISF/AMIF financované vybudovanie 2 špeciálnych výsluchových miestností pre obeť obchodovania s ľuďmi. Tieto miestnosti sú umiestnené v Bratislave – Devínskej Novej Vsi a v Humennom.

Odbor kriminálnej polície P PZ plánuje rozširovanie siete špeciálnych výsluchových miestností, a to v rámci partnerského projektu IVPR „Zlepšenie ochrany záujmov obeť – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácemu násiliu, číslo DGVPP002, financovaného prostredníctvom NFM (prijímateľ projektu IVPR). V rámci tohto 20 projektu PZ buduje ďalších 8 špeciálnych výsluchových miestností. Projekt je realizovaný od mesiaca august 2021 podpísaním Partnerskej dohody ministrom vnútra SR dňa 16. augusta 2021, doba realizácia projektu bola predĺžená do 30. apríla 2024. V roku 2023 prebehli verejné obstarávania súvisiace s rekonštrukčnými prácami, technickým a interiérovým vybavením miestností a povinnou publicitou projektu. V piatich miestnostiach boli rekonštrukčné práce už ukončené a postupne prebieha inštalácia technického vybavenia. V ostatných troch miestnostiach sú rekonštrukčné práce v procese realizácie. Interiérové vybavenie miestností (nábytok, hračky, demonštračné bábiky) bolo dodané.

Tabuľka č. 10 – Projekt „Zlepšenie ochrany záujmov obetí – posilnenie kapacít a postupov boja proti násiliu na ženách a domácemu násiliu“ – lokalizácia plánovaných špeciálnych výsluchových miestností

Galanta	OR PZ, ul. Hlavná č. 13
Topoľčany	OR PZ, Nám. L. Štúra č. 1738/1
Považská Bystrica	OR PZ, ul. Kukučínova č. 186/1
Martin	OR PZ, ul. Komenského č. 2
Čadca	OR PZ, ul. Palárikova č. 977
Žiar nad Hronom	OR PZ, ul. SNP č. 128
Spišská Nová Ves	OR PZ, ul. Gorazdova č. 18
Stropkov	OO PZ, ul. Šarišská č. 148/171

Zdroj: odbor kriminálnej polície P PZ

4.5 Zvýšenie počtu odhalených a stíhaných prípadov obchodovania so ženami a nútených sobášov mimo aj na území Slovenskej republiky.

4. Efektívne postihovanie násilia na ženách					
	Úloha	Indikátor	Termín	Gestor	Spolugestor
5.	Zvýšenie počtu odhalených a stíhaných prípadov obchodovania so ženami a nútených sobášov mimo aj na území Slovenskej republiky.	Počty odhalených a stíhaných prípadov obchodovania so ženami a prípadov nútených sobášov	Každoročne	MV SR	-

Úloha sa plní priebežne.

MV SR:

V roku 2022 bolo národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ, ako špecializovaným útvarom s príslušnosťou na vyšetrowanie trestnej činnosti obchodovania s ľuďmi začaté vyšetrowanie v 18 prípadoch obchodovania s ľuďmi, v ktorých ako obeť/poškodené osoby boli evidované ženy. Jedno trestné stíhanie bolo v roku 2022 prevzaté z iného útvaru PZ z dôvodu zmeny právnej kvalifikácie skutku z trestného činu kupliarstva na zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 TZ. Spolu vo vyššie uvedených prípadoch bolo evidovaných 26 ženských obetí obchodovania s ľuďmi (z uvedeného počtu bolo až 10 žien s deťmi vo veku 8 – 17 rokov).

Tabuľka č. 11 – Formy vykorisťovania žien, počty prípadov za rok 2022

Sexuálne vykorisťovanie	15
Nútený sobáš	1
Nútený sobáš v štádiu pokusu	1
Pracovné vykorisťovanie	1

Zdroj: národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ

V roku 2022 vyšetrovatelia národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ vzniesli obvinenie v 9 prípadoch obchodovania s ľuďmi, v ktorých ako obeť/poškodené osoby boli evidované ženy. Obvinených bolo spolu 16 osôb, z toho 12 mužov a 4 ženy.

V roku 2023 bolo národnou jednotkou boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ, ako špecializovaným útvarom s príslušnosťou na vyšetrovanie trestnej činnosti obchodovania s ľuďmi, začaté vyšetrovanie v 15 prípadoch obchodovania s ľuďmi, v ktorých ako obeť/poškodené osoby boli evidované ženy. Ďalšie 2 trestné stíhania boli v roku 2023 prevzaté z iných útvarov PZ z dôvodu zmeny právnej kvalifikácie skutku na zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 TZ.

Spolu vo vyššie uvedených prípadoch bolo evidovaných 24 ženských obetí obchodovania s ľuďmi, z uvedeného počtu bolo 11 dievčat vo veku 12 – 16 rokov.

Čo sa týka formy vykorisťovania žien, v roku 2023 dominovalo sexuálne vykorisťovanie (21 obetí, z toho 1 obeť bola zároveň nútená aj ku kriminalite a 1 obeť zároveň nútená k žobraníu), bol zaznamenaný 1 prípad núteného sobáša, 1 prípad pracovného vykorisťovania a 1 obeť bola nútená k žobraníu.

Tabuľka č. 12 – Formy vykorisťovania žien, počty prípadov za rok 2023

Sexuálne vykorisťovanie	19
Sexuálne vykorisťovanie a nútenie ku kriminalite	1
Sexuálne vykorisťovanie a nútenie k žobraníu	1
Nútený sobáš	1
Pracovné vykorisťovanie	1
Nútenie k žobraníu	1

Zdroj: národná jednotka boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ

Miestom vykorisťovania žien bola najmä SR (21 obetí, z toho 1 obeť bola zároveň vykorisťovaná aj v Taliansku), 2 ženské obeť boli sexuálne vykorisťované v ČR a 1 ženská obeť bola pracovne vykorisťovaná v Nemecku.

V roku 2023 vyšetrovatelia národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ vzniesli obvinenie v 6 prípadoch obchodovania s ľuďmi, v ktorých ako obeť/poškodené osoby boli evidované ženy. Obvinených bolo spolu 11 osôb, z toho 6 mužov a 5 žien.

Vyšetrovatelia národnej jednotky boja proti nelegálnej migrácii ÚHCP P PZ v roku 2023 ukončili vyšetrovanie návrhom na podanie obžaloby spolu v 9 prípadoch obchodovania s ľuďmi, v ktorých obeťami/poškodenými osobami boli ženy, voči 19 obvineným osobám (11 mužov a 8 žien). V 1 prípade bol podaný návrh na konanie o dohode o vine a treste (2 obvinené osoby mužského pohlavia). V 1 prípade bolo trestné stíhanie zastavené, lebo úkonmi po začatí trestného stíhania bolo preukázané, že skutok, pre ktorý bolo trestné stíhanie vedené, sa nestal.

V porovnaní s rokom 2022 PZ eviduje za rok 2023 mierny pokles počtu zistených prípadov obchodovania s ľuďmi o 3 prípady (18 prípadov v roku 2022), v ktorých ako obeť/poškodené osoby vystupovali ženy, ako aj mierny pokles počtu ženských obetí obchodovania s ľuďmi o 2

obete (26 obetí v roku 2022). Pokiaľ ide o počet objasnených prípadov, t. j. v ktorých bolo vznesené obvinenie, tento medziročne poklesol o 3 prípady (9 prípadov v roku 2022).

Aj napriek medziročnému poklesu počtu prípadov obchodovania s ľuďmi, v ktorých obeťami boli ženy, za rok 2023 došlo v medziročnom porovnaní k zvýšeniu počtu stíhaných páchatel'ov. Kým v roku 2022 bolo vznesené obvinenie 16 osobám, v roku 2023 bolo stíhaných až 21 osôb. Išlo o prípady, v ktorých sa na páchaní trestného činu podieľalo viacero páchatel'ov a tieto prípady sa PZ podarilo úspešne identifikovať a stíhať.

Zoznam skratiek

MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MS SR	Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
MŠVVaŠ	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
APZ	Akadémia Policajného zboru
IVPR	Inštitút pre výskum práce a rodiny
KMC	Koordinačno-metodické centrum pre prevenciu násilia na ženách
MVO	mimovládne organizácie
P PZ	Prezídium Policajného zboru

Príloha č. 1

Zoznam prijímateľov dotácie na poskytovanie špecializovanej odbornej pomoci obetiam domáceho násillia subjektom s označením „intervenčné centrum“ v roku 2023 DIC 2023

Číslo žiadosti	Kraj poskytovania pomoci	Názov žiadateľa	IČO	Adresa	Obec/mesto	PSČ	Štatutárny zástupca	Požadovaná dotácia	Schválená dotácia	Schválená dňa
DIC1/2023/13	Trenčiansky	LUNA, n. o.	45736057	Nábrežná 1635/8	Trenčín	911 01	Hana Štrbová	102 903 EUR	102 903 EUR	21.12.2022
DIC2/2023/13	Prešovský	MyMamy, o.z.	37787683	Jánošíkova 5392/70	Prešov	080 01	Apolónia Sejková	228 768 EUR	200 640 EUR	21.12.2022
DIC3/2023/13	Bratislavský	Poradenské Centrum Nádej	31745679	Mokrohájska cesta 3392/3	Bratislava	841 04	Adriana Havašová	270 610 EUR	240 610 EUR	21.12.2022
DIC4/2023/13	Banskobystrický	Centrum sociálnych služieb KA	42193222	Kalinčiaková 781/2	Krupina	963 01	Anna Surovcová	190 356 EUR	190 356 EUR	21.12.2022
DIC5/2023/13	Trnavský	Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o.	36836460	Ďumbierska 3F	Bratislava	831 01	Matúš Kanis	178 746 EUR	158 746 EUR	21.12.2022
DIC6/2023/13	Košický I.	POMOC RODINE	31961410	Nám. osloboditeľov 988/83	Michalovce	071 01	PhDr. Mária Hargašová	82 742 EUR	79 742 EUR	21.12.2022
DIC7/2023/13	Košický II.	OZ HANA	42322952	Teplička 267	Teplička	052 01	Lýdia Bďžoch Koňaková	70 368 EUR	67 368 EUR	21.12.2022
DIC8/2023/13	Košický III.	Fenestra	35531151	Festivalové námestie 2	Košice	041 90	Jana Oleárniková	92 890 EUR	89 890 EUR	21.12.2022
DIC9/2023/13	Žilinský	ŽENA V TIESNI	37974581	P.O.Box 70	Martin	036 01	Mgr. Ján Šutvay	154 000 EUR	152 530 EUR	21.12.2022
DIC10/2023/13	Nitriansky	Centrum Slniečko, n.o.	36096555	Bottova 32/A	Nitra	949 01	Mgr. Mariana Kováčová. PhD.	199 000 EUR	199 000 EUR	21.12.2022
								1 570 383 EUR	1 481 785 EUR	

Zoznam prijímateľov dotácie na poskytovanie odbornej pomoci OTČ v roku 2023 - DOTČ 2023

Číslo žiadosti	Názov žiadateľa	IČO	Adresa	Obec/ mesto	PSČ	Požadovaná dotácia 2023	Schválená dotácia	Schválená dňa
DOTČ1/2023/13	Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	17316537	Ševčenkova 1175/21	Bratislava	851 01	49 992,00 €	49 992,00 €	21.12.2022
DOTČ2/2023/13	Centrum podpory VIDIA n.o.	51082055	Čučmianska Dlhá 1632/7	Rožňava	048 01	49 335,92 €	39 039,00 €	21.12.2022
DOTČ3/2023/13	Iniciatíva Inakosť	37995545	Rajská 2350/4	Bratislava	811 08	29 342,00 €	29 342,00 €	21.12.2022
DOTČ4/2023/13	Aliancia žien - Cesta späť	30857716	Hviezdoslavovo námestie 171/17	Bratislava	811 02	46 850,04 €	46 850,00 €	21.12.2022
DOTČ5/2023/13	BUDÚCNOSŤ, n.o.	42052581	Wilsonovo nábrežie 159/82	Nitra	949 01	39 800,00 €	39 800,00 €	21.12.2022
DOTČ6/2023/13	Liga za ľudské práva	31807968	Račianska 1576/80	Bratislava	831 02	38 226,80 €	38 227,00 €	21.12.2022
DOTČ7/2023/13	Ženy pomáhajú ženám	50730592	Horská 1306/27	Partizánske	958 06	42 459,48 €	42 459,00 €	21.12.2022

285 709,00 €